Тошкент оқшоми

Шаҳар ижтимоий-сиёсий газетаси

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган

№ 103 (8.838) ◆ 1996 йил ◆ 30 август, жума ◆ Сотувда эркин нархда

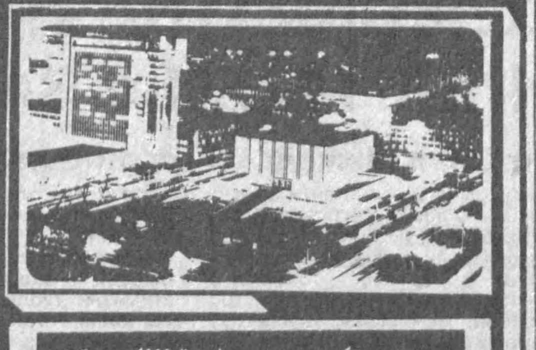

«То» БУГУНГИ КУН «То» НАФАСИ

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони билан мамлакатимизнинг бир гуруҳ таниқли олимларига Беруний номидаги давлат мукофотлари берилди.

❑ Ўзбекистон Республикаси Президенти Фармони билан «ИТП Лимитед» компанияси президенти, халқаро теннис турнирлари ташкилотчиси Сассон Какшури «Дўстлик» ордени билан мукофотланди.

❑ Янги қурилган «Мискин — Тўрткўл» темир йўли бўйлаб поездлар қатнови бошланди.

❑ Бухорода Ҳиндистон қурувчилари томонидан бунёд этилган жаҳон андозаларига мос келадиган янги меҳмонхона очилди.

❑ Фарғонада «Файз» ҳиссадорлик жамиятининг юмшоқ мебель ишлаб чиқарадиган корхонаси ишга тушди.

❑ Кеча пойтахтнинг Мирзо Улуғбек туманида янги мактаб биноси ва супермаркет тантанали суратда очилди.

❑ Қорақалпоғистонда шоли ўримига киришилди. Бу йил қорақалпоқ шоликорлари 350 минг тонналик ҳосил уйиш ниятидалар.

❑ Сирдарёда Жанубий Кореянинг «ДЭУ телеком» компанияси 40 минг абонентли рақамли электрон станциясини фойдаланишга топширди.

❑ 2 сентябрдан Украинада миллий валюта — гривна муомалага киритилади. Икки ҳафта давомида ҳозир муомалада бўлган 100 минг карбованец 1 гривна нисбатида алмаштирилади.

❑ Жанубий Кореянинг собиқ президентлари Чон Ду Хван суд томонидан ўлим жазосига, Ро Дэ У эса 22,5 йил қамоққа ҳукм қилинди. Лекин улар жазони юмшатиш учун афв сўраш ниятида эмасликларини билдирдилар.

ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Президент Ислом Каримовнинг Олий Мажлис VI сессиясида сўзлаган нутқи

Ҳурматли халқ депутатлари!

Қадрли дўстлар!

Олий Мажлиснинг VI сессияси улуғ байрамимиз - Ўзбекистон мустақиллиги куни арафасида ўтмоқда.

Бундан беш йил муқаддам мана шу бинода, мана шу юксак минбар орқали Ўзбекистоннинг мустақиллиги ва суверенитетини эълон қилган эдик. Ўз келажагимизни ижтимоий йўналишдаги бозор иқтисодиётига асосланган очиқ демократик давлат барпо этишдан иборат, деб қатъий азму қарор этганимизни маълум қилган эдик.

Бу табаррук кун Ўзбекистоннинг кўп асрлик тарихидан порлоқ саҳифа бўлиб жой олди.

Мустақиллик бизни мустабид ва мафкуралашган тузум кишанларидан озод қилди, ўзбек халқига ўз юртида бошини баланд кўтариб юриш, ўз маданияти ва анъаналарини, қадр-қимматини, дини ва эътиқодини, она тили ва маънавиятини қайта тиклаш имконини берди.

Мустақиллик ва суверенитет жаҳон ҳамжамиятига кириб боришимизга, барча давлатлар билан тенг ҳуқуқли ва ўзаро манфаатли муносабатлар ўрнатишимизга имконият яратди.

Мустақиллик улкан табиий, минерал-хомашё, инсоний, ишлаб чиқариш ва интеллектуал ресурсларимиздан ҳамда юртимиз салоҳиятидан энг аввало ўз халқимиз манфаатлари йўлида оқилона фойдаланишимизга шароит яратди.

Мустақиллик иқтисодиётни, ижтимоий соҳаларни, жамият ҳаётининг барча жабҳаларини ривожлантиришга, ислоҳ қилишга катта туртки берди.

Фақатгина истиқлолнинг ҳаётбахш заминида янги демократик қадриятлар илдиз отишига, инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва унинг эрки асосий бойлиги бўлган ҳуқуқий давлат ва фуқаролар жамиятига мос келадиган янги замонавий сиёсий, хўжалик ва жамоа тузилмалари қарор топишига имкон туғилди.

Бир сўз билан айтганда, истиқлол биз учун тараққиётнинг бутунлай янги, кенг уфқларини очди. Ўз келажагимизни ўз қўлимиз билан яратадиган бўлдик. Ҳаётимиз ва умумий хонадонимизни миллий манфаат ва қадриятларимизга, умумэътироф этилган демократик мезонларга монанд қилиб қуришдек ноёб тарихий имкониятга эга бўлдик. Бу жуда катта бойлик. Биз унинг қадрига етишимиз, кўз қорачиғидек асрабавайлашимиз керак.

Энг аввало, сиз - халқ вакилларини ана шу табаррук байрам билан табриклашга ижозат бергайсизлар!

Муҳтарам ватандошлар!

Ўтган беш йил тарих учун бир лаҳза бўлса-да, биз учун бутун бир давр ҳисобланади. Зеро, мана шу беш йил ичида биз бошқа мамлакатлар ўн-юз йиллар мобайнида ўтадиган йўлни босиб ўтдик.

Улкан синовлар, қийинчиликларни бошдан кечирдик. Ҳаётимизнинг энг машаққатли йиллари ортда қолди. Ўзбекистон собиқ Иттифоқ мамлакатлари орасида биринчилардан бўлиб кенг миқёсли ислоҳотлар йўлига, жамиятни тубдан ўзгартириш ва янгилаш йўлига кирди.

Биз ўтмиш ва бугунги кунимизни тўғри, холисона баҳолай олдик, қийинчиликларга бардош бериб, ўтиш даврининг мураккаб муаммоларига оқилона ечимлар топдик.

Биз зўравон империя ва мустабид тузум ҳалокатидан кейин мамлакатимизда юзага келган иқтисодий, ижтимоий-сиёсий, ахлоқий-маънавий вазиятни чуқур англаган, аниқ ҳаракат дастурини ишлаб чиққан ҳолда жамиятни янгилашга киришдик.

Биз барқарор бозор иқтисодиётига, очиқ ташқи сиёсатга асосланган қудратли ҳуқуқий демократик давлат ҳамда фуқаролар жамияти қуришни олдимизга мақсад қилиб қўйган эдик. Бозор муносабатларига ўтишнинг ўзига хос ва ўзига мос моделини ишлаб чиққан, мўлжалларни аниқлаб, устувор йўналишларни танлаб, босқичларни белгилаб олган эдик.

Хўш, ўша мақсадларимиз амалга ошдими? Танлаган йўлимиздан олға кетмоқдамизми? Биз бугун мана шу саволларга жавоб беришимиз лозим.

Беш йиллик якунларини танқидий кўз билан баҳолаган ҳолда, шуни алоҳида мамнуният билан қайд этмоқчиманки, ўтган давр мобайнида ислоҳотлар, янгиланиш, тараққиёт дастурларимизни жорий этиш бўйича жуда катта ишлар қилинди.

Ижозатингиз билан мана шу натижа ва якунлар ҳақида батафсилроқ фикр юритмоқчиман.

Ижтимоий-сиёсий соҳада: биринчи ва энг муҳим ютуғимиз шу бўлдики, ижтимоий-сиёсий барқарорликни, тинчликни, миллатлараро тотувликни таъминладик, жамиятнинг кўпмиллатлилик асосида шаклланишига шароит яратдик.

Бугунимиз ва эртанги кунимиз учун катта аҳамият касб этадиган бу қадриятларнинг маъносини англаш халқимизнинг қон-қонига сингиб кетгани ғоят муҳимдир.

Халқнинг ҳаётий тажрибаларига, миллий ва маданий анъаналарига мос тушадиган ҳақиқий демократия тамойиллари қарор топмоқда. Умуминсоний қадриятларнинг устуворлиги тобора мустаҳкамланмоқда, янги демократик мезонлар ҳаётимизга тобора чуқурроқ кириб бормоқда, инсон ҳақ-ҳуқуқлари ва эрки Конституция билан кафолат топмоқда. Миллати, дини, сиёсий эътиқодидан қатъи назар, ҳар бир фуқаро тенг ҳуқуққа эгадир. Одамлар Ўзбекистон ўзларининг умумий хонадони эканини тобора теран англамоқдалар.

Ўзбекистон ҳудудида 120 дан ортиқ миллат ва элат вакиллари тинч-тотув яшаётганидан фахрланамиз. Ўғил-қизларимиз, ёшлар олий ўқув юртларида, мактабларда 8 тилда таълим олишмоқда. Кўплаб тилларда газеталар чоп этилмоқда, телекўрсатувлар, радиоэшиттиришлар олиб борилмоқда. Умумий сони юзга яқинлашиб қолган маданий-маърифий миллий марказларнинг халқ орасида нуфузи ошиб бормоқда. Фуқароларнинг диний эътиқод эркинлиги ҳуқуқига амал қилинмоқда - республикада 14 та диний конфессия фаолият кўрсатмоқда.

Иккинчи хулоса. Мустақиллик йиллари ҳокимиятни тармоқларга ажратиш асосида миллий давлатчилик пойдеворини барпо этиш борасида тинимсиз меҳнат қилиш даври бўлди.

Эски маъмурий-буйруқбозлик тизими ҳамда унинг ҳокимият ва бошқарув органлари барҳам топди. Давлат ҳаётининг янги демократик, ҳуқуқий асослари яратилди.

Давлат тушунчаси, унинг маъно-моҳияти тубдан ўзгарди. У ислоҳотларнинг бош ташаббускори ҳамда уларни мувофиқлаштирувчи асосий кучга айланди. Давлат бозор иқтисодий муносабатларига вазминлик билан, пухта ўйланган ҳолда, босқичма-босқич ўтишни амалга оширмоқда.

1992 йил декабрида Ўзбекистон Республикаси Конституциясининг қабул қилиниши мамлакатимиз ҳаётида улкан сиёсий воқеа бўлди. Ҳеч бир давлат ўзининг Асосий қонунида давлат ва жамият қурилишининг тамойилларини, фуқароларнинг ҳуқуқ ва эркинликларини, жамият тараққиётининг иқтисодий асослари ва стратегик йўналишларини мустаҳкамламасдан туриб, ҳақиқий суверен давлат бўла олмайди. Бизнинг Ўзбекистон Республикаси Конституцияси энг демократик, халқаро миқёсда эътироф этилган меъёр ва талабларга жавоб беради, дейиш учун тўла асосларимиз бор.

Бугунги кунда Конституциямиз суверен давлатимизни қонуний-ҳуқуқий жиҳатдан шакллантиришнинг асоси бўлиб қолди.

Халқимизнинг ўз хоҳиш-иродасини эркин ифода этишини таъминловчи сайлов тизими шаклланди ва қонун билан мустаҳкамланди. Жумладан, дунёдаги энг ривожланган демократик давлатларда ҳам бизнинг «Сайловчилар ҳуқуқларининг кафолатлари тўғрисида»ги Қонунимизнинг ўхшаши деярли йўқ.

1994 йил охирида тарихимизда биринчи марта мамлакат парламенти Олий Мажлисга, маҳаллий вакиллик органларига очиқ, демократик сайловлар ўтказилди. Сайловлар халқимизнинг сиёсий савияси, фаоллиги юксалиб бораётганини намойиш этди.

Қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва судлов тизими - яъни ҳокимият тармоқларининг бўлиниши қонуний жиҳатдан мустаҳкамлаб қўйилди. Уларнинг ҳар бирида қонуний асосда авторитаризм ва тоталитаризм зўравонликларини истисно этувчи ҳақиқий демократик меъёр ва тартиблар жорий этилди.

Ижроия ҳокимияти органларининг иш йўсини тубдан ўзгарди: улар режалаштириш ва тақсимлаш ҳуқуқидан маҳрум этилиб, кўпроқ иқтисодий сиёсатни мувофиқлаштириш билан шуғулланиб, қонун доирасида фаолият кўрсатмоқда. Тугатилган вазирликлар ўрнида бозор шароитларига улардан кўра тезроқ мослашадиган хўжалик бирлашмалари, уюшмалар, корпорациялар, холдинг компаниялари вужудга келди.

Республика ва маҳаллий ҳокимият ва бошқарув органларининг ваколатлари чегараланди. Жойларда вакиллик ва ижро этувчи ҳокимият институти - ҳокимлик лавозимлари жорий этилди. Уларнинг ваколат доираси изчил равишда кенгайиб бормоқда.

Халқимизнинг тарихий анъаналари ва тафаккур тарзига мувофиқ, фуқаролар ўз-ўзини бошқарувининг муҳим жамоатчилик органи - маҳалланинг мавқеи қайта тикланди. Маҳалла одамлар ўртасида яхши қўшничилик, ўзаро ҳурмат ва инсонпарварлик муносабатларини тарбиялашда катта аҳамият касб этмоқда. Маҳалла қўмиталари аҳолининг эҳтиёжманд табақалари манфаатларини ҳимоя қилиш ва уларга ёрдам кўрсатишда хайрли ишларни амалга оширмоқда.

Давлат томонидан қўллаб-қувватланаётган турли нодавлат жамоатчилик тузилмалари тармоғи ҳам кенгайиб бораётир.

Учинчи - энг муҳим ютуғимиз шундан иборатки, барча фуқароларнинг қонун олдида ҳуқуқий тенглигини ҳамда қонуннинг ҳамма нарсадан устунлигини кафолатловчи ҳуқуқий давлатни шакллантиришнинг мустаҳкам асоси яратилди.

Ўзбекистонда давлат ҳаёти, ижтимоий-сиёсий, ижтимоий-иқтисодий ҳаётнинг барча соҳалари мустаҳкам ҳуқуқий асосда қурилмоқда. Беш йил мобайнида бу борада қабул қилинган қонунчилик ҳужжатларини санаб ўтишнинг ўзиёқ анча вақтни олган бўлур эди. Қонун, маъмурий-буйруқбозлик тизимининг тазйиқ ва зўравонлигидан фарқли ўлароқ, жамиятни бошқаришнинг самарали воситасига, ҳамма органлар фаолияти, ҳар бир фуқаро хулқ-атворининг мезонига айланмоқда.

Бошқача айтганда, мустақиллик йилларида мамлакатимизда инсон ҳуқуқлари ва эркинлигининг устунлигидан келиб чиқадиган, халқаро миқёсда қабул қилинган янги юридик тамойил ва талабларга асосланган кенг ҳуқуқий муҳит вужудга келтирилди. Биз тоталитар тузумнинг тазйиқ ва зўравонлигидан ҳуқуқий меъёрлар сари улкан қадам ташладик. Бу эса инсоннинг давлат ҳокимияти ва бошқарув органлари, шунингдек, барча мулк шаклларига асосланган маъмурий- хўжалик тузилмалари билан турли-туман муносабатларини йўлга қўйишда яққол намоён бўлмоқда.

Ўзбекистондаги ҳуқуқий ислоҳотларнинг асосий мақсади суднинг алоҳида ва мустақил ҳокимият тармоғи сифатидаги мавқеини қайта тиклаш ғояси бўлди. Суд ҳокимиятининг янги тармоқлари яратилди. Суднинг ваколатлари сезиларли даражада кенгайтирилди. Фуқароларнинг қонуний ҳуқуқ ва манфаатларини суд орқали ҳимоя қилишни кафолатлашнинг ҳуқуқий меъёрлари шакллантирилмоқда. Эндиги муҳим вазифа - ана шу меъёрларнинг судлов амалиётига изчил кириб боришини таъминлаш, уларнинг одамлар онгида чуқур ўрнашиб қолишига эришишдан иборат.

Тўртинчидан, ҳақиқий демократиянинг зарур ва қонуний белгиси бўлган туб маънодаги кўппартиявийликни шакллантириш учун жамиятимизнинг сиёсий тузумини мутлақо янгилаш асослари яратилди.

Турли сиёсий ташкилотлар, мафкура ва фикрларнинг ранг-баранглилигига асосланган, бутунлай янги сиёсий тузум яратилди ва у ривожланиб бормоқда. Ҳозирги вақтда республикада 4 та сиёсий партия ва ижтимоий ҳаракат фаолият кўрсатмоқда, 200 га яқин жамоатчилик бирлашмалари рўйхатдан ўтган. Булар - давлат ва жамият масалаларини ҳал этишда тобора фаол иштирок этаётган касаба, ёшлар, аёллар, фахрийлар уюшмалари, шунингдек, жамоатчилик жамғармалари ва ташкилотларидир.

Шундай қилиб, **ислоҳотлар жараёнида республикада янги демократик сиёсий тузумнинг асослари яратилди, деб хулоса чиқариш мумкин. Бу тузум сиёсий ташкилотларнинг, мафкура ва фикрларнинг турли-туманлиги асосига қурилган бўлиб, давлат ва жамиятни бошқаришда фуқароларнинг кенг иштирокини таъминлайди.**

Жамиятимизнинг сиёсий ҳаётидаги энг муҳим ютуғимиз эса - ҳар бир инсон ва фуқаронинг тафаккури ва дунёқараши ўзгараётгани, унинг сиёсий ва ижтимоий онги, умумий савияси изчил равишда юксалиб бораётганидир. Биз энди беш йил олдинги одамлар эмасмиз. Бу ҳақиқат жамиятимизнинг турли жабҳаларида яққол намоён бўлмоқда. Буни кўрмаслик, сезмасликка олишнинг иложи йўқ.

Мустақиллик йиллари мобайнида иқтисодиёт соҳасида ҳам теран ўзгаришлар рўй берди. Кейинги пайтда биз, бу соҳадаги ишлар аҳволини бир неча бор таҳлил этиб, амалга оширилаётган ўзгаришларга, иқтисодий ислоҳот натижаларига баҳо бердик. Шу боис, бу борадаги асосий якунларга қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Биринчидан, иқтисодий муносабатларда, айниқса мулк масалаларида туб ўзгаришлар амалга оширилди. Мулкни хусусийлаштириш ва давлат тасарруфидан чиқариш дастурини амалга ошириш натижасида, мамлакатимизда ҳақиқий кўп тармоқли иқтисодиёт шакллантирилди, нодавлат сектор мустаҳкамланди ва у иқтисодиётимизда фаол рол ўйнай бошлади.

Иккинчидан, хўжалик юритишнинг маъмурий-буйруқбозлик усули, режали бошқариш ва тақсимлашнинг ўта марказлашган тизимига барҳам берилди, иқтисодий рағбатлантиришга, корхоналарнинг иқтисодий эркинлигига ва рақобат тамойилларига асосланган бозор механизмлари тобора кенг жорий этилмоқда.

Учинчидан, бозор инфраструктураси умуман шакллантирилди, янги банк, молия, солиқ тизимлари, фонд ва товар - хомашё биржалари, суғурта, аудиторлик, лизинг компаниялари ва бошқа бозор тузилмалари тармоғи барпо этилди, қимматли қоғозлар бозори фаолиятини кучайтириш чора-тадбирлари кўрилмоқда.

Тўртинчидан, ўзимизнинг миллий пул тизимимиз яратилди, сўм мамлакатимизда ягона тўлов воситаси бўлиб қолди. Миллий сўмимиз бугунги кунга келиб барқарор, жорий операцияларда эркин алмашиниш қувватига эга бўлган пул бирлигига айланди.

Бешинчидан, иқтисодий ва молиявий барқарорликка эришилди, инфляция даражаси кескин пасайди, ишлаб чиқаришнинг пасайиши тўхтатилди. Иқтисодий ўсишни таъминлаш ва биринчи навбатда чет эл сармоясини жалб этиш асосида инвестиция фаолиятини ривожлантириш йўллари белгиланди.

1996 йилнинг биринчи ярмидан бошлаб Ўзбекистонда иқтисодиётнинг барқарор юксалиши ва аҳолининг турмуш даражаси яхшиланиши кўзга ташланганини барчамизга мамнуният бахш этади, албатта.

Олтинчидан, иқтисодиётнинг тузилма жиҳатидан янгиланиши таъминланмоқда, республиканинг ёнилғи-энергия мустақиллигига эришилди, ўзимизнинг ташқи бозорда рақобат қилишга қодир бўлган тайёр маҳсулотимиз улуши ошмоқда, саноат ва қишлоқ хўжалигининг бутунлай янги - автомобилсозлик, микробиология, ғаллачилик соҳалари барпо этилди. Импортнинг ўрнини босадиган маҳсулотларнинг 500 дан ортиқ хили ўзлаштирилди, хорижий сармоядорлар иштирокида иқтисодиётимиз тузилмасини тубдан ўзгартирадиган йирик сармоя лойиҳалари муваффақият билан амалга оширилмоқда.

Бу ўринда, шу йил июнь ойида Ўзбекистон автомобилсозлигининг тўнғичи - «ЎзДЭУавто» нинг ишга туширилишини алоҳида қайд этмоқчиман ҳамда бу ишда бевосита иштирок этган барча кишиларга самимий миннатдорчилик билдирмоқчиман.

Иқтисодий ислоҳотларнинг энг муҳим якунларидан бири - аксарият юртдошларимизда мулкка эгалик, мулкдорлик туйғусининг уйғониши ва ривожланиши жараёни, ўрта қатлам, кичик ва хусусий корхона эгаларининг, мулкнинг, ер участкаларининг, акцияларнинг, бошқа қимматли қоғозларнинг, хуллас, даромад келтирадиган мулкнинг шаклланишидир.

Энди **ижтимоий-маънавий соҳада** демократик янгиланишларнинг асосий натижалари ҳақида тўхталсак.

Биринчидан - миллий маънавият ва ахлоқнинг тикланиши учун барча шароит яратилди. Жамиятимизни ислоҳ қилиш ва янгилаш бошлангани туфайли инсон маънавияти, юксак ахлоқ ва маданиятининг қудратли қатламлари очилди, гўзал миллий анъаналар тикланди, жаҳон цивилизациясига салмоқли ҳисса қўшган улуғ аждодларимизнинг улкан маънавий меросига мурожаат этиш бошланди.

Халқнинг тарихий руҳи уйғонмоқда, маънавиятнинг кўзи очилмоқда, шу туфайли одамлар қалбида миллий ғурур, она заминга меҳр-муҳаббат туйғулари камол топмоқда.

Халқимизнинг Беруний, Ибн Сино, Хоразмий, Фарғоний, Имом Бухорий, Имом Термизий, Баҳоуддин Нақшбанд, Амир Темур, Мирзо Улуғбек, Бобур, Абдулла Қодирий, Чўлпон, Фитрат, Беҳбудий, Усмон Носир сингари ўнлаб ва юзлаб буюк фарзандлари меросининг-абадиятининг халққа қайтарилиши мустақил Ўзбекистоннинг энг ёрқин ютуқлари қаторидан жой олади.

Бугунги кунда яқин тарихимиз - XIX аср охири ва XX аср бошида, 20-30 йилларда яшаб ўтган, бироқ ҳақсиз равишда унутиб юборилган, мустамлакачи, мафкуралашган ва тоталитар тузум шароитида туҳматга учраб, йўқ қилинган ўзбек халқи фарзандларининг шарафли номларини тиклашга катта эътибор берилмоқда.

Миллатимизнинг урф-одатларини, қадриятларимизни, динну эътиқодимизни тиклаш, эъзозлаш, улуғлаш, халқимизга қайта тиклаган муқаддас масканларимизни, мачиту мадрасаларни, тарихий обидаларни қайтариш йўлида қилган эзгу ишларимизни нима билан ўлчаб бўлади?

«Озодсан, улуғсан, иймонинг пок,
Ватаним маним,
Истиқболинг порлоқ, эл бўл,
мард бўл, Ўзбегим»,

деб халқимизни янги ҳаёт, янги уфқлар сари чорлаганимиз, «Биздан озод ва обод Ватан қолсин», деб юртимиз фидойиларининг бошини қовуштириб қилган меҳнатларимиз, савоб ишларимиз ўтган беш йиллик давримизни тўлиқ ифодалайди, десак хато бўлмас, деб ўйлайман.

Азиз дўстлар!

Биз миллий маданиятимизнинг асл бойликларини қайтарибгина қолмай, айни пайтда бу билан бутун инсониятнинг маънавий дунёсини ҳам бойитяпмиз. Мустақиллигимиз юбилейи ўтиши билан ЮНЕСКО қарорига асосан бутун жаҳон билан биргаликда Амир Темурнинг 660 йиллигини, кейинги йилда эса сайёрамиздаги энг қадимий шаҳарлардан бўлмиш Бухоро ва Хеванинг 2500 йиллигини нишонлаймиз. Бу эса халқимизнинг тарихи, маданияти ва истеъдодига дунёда жуда катта эҳтиром билан қаралаётгани ҳамда эътироф этилаётганидан далолат беради.

Чекланган тафаккур, мафкуравий қарамлик, боқимандалик билан боғлиқ барча нарса ўтмишга айланмоқда, кишиларимизда мамлакат ичидагина эмас, балки унинг ташқарисида ҳам содир бўлаётган воқеа-ҳодисаларга *дахлдорлик туйғуси* ошиб бормоқда.

Мустақиллик йилларида ўзимизнинггина эмас, бошқа мамлакатлар мисолида ҳам тўпланган, кичик бўлса-да, бироқ анчагина аччиқ тажриба одамларнинг кўзини очди, улар зийракроқ ва бошқаларга нисбатан сабр-бардошлироқ бўлиб қолди. Ҳаётнинг ўзи бизга турли миллат, эътиқод ва дин вакиллари ўртасида ўзаро ҳурмат ҳукм сурган шароитдагина умумий хонадонимиз, умумий келажагимиз, фарзандларимиз келажагини қуриш мумкинлигини кўрсатиб турибди.

Бундай кишиларни ҳеч қандай куч билан ўзлари танлаб олган йўлдан орқага қайтариб бўлмаслигига ишончим комил.

Иккинчидан - ижтимоий адолат тамойиллари қарор топмоқда. Аҳолининг энг муҳтож қатламларини ижтимоий жиҳатдан қўллаб-қувватлашнинг бутунлай янги тизими барпо этилди.

Қанчалик қийин бўлмасин, давлат ва жамият пенсионерлар, серфарзанд оилалар, талабалар ҳамда аҳолининг кучли ижтимоий муҳофазага муҳтож бўлган бошқа табақалари хусусида ғамхўрлик қилишни бир дақиқа бўлса ҳам унутгани йўқ.

Энг кам иш ҳақи, пенсиялар, нафақа ва стипендияларнинг қайта-қайта, энг муҳими - нарх-навонинг эркинлиги ва инфляциядан муҳофаза қиладиган тарзда оширилиши, собиқ шўролар ҳудудида мисли кўрилмаган воқеа - аҳоли жамғармаларининг кенг миқёсда индексация қилиниши, аҳолини иш билан банд қилиш, пенсия таъминоти бўйича замонавий қонунчиликнинг амалга оширилиши ўтиш даврининг муаммо ва қийинчиликларини енгиллатишга, кўпчиликнинг янги бозор шароитларига мослашишига имкон берди.

Бунинг натижаси ўлароқ, биз кишиларнинг турмуш даражаси кескин пасайиб кетишига йўл қўймадик, ижтимоий барқарорлик ҳамда аҳолининг ислоҳотларга ишончини, жамиятда умуммиллий тотувликни сақлаб қолдик.

Учинчидан - жамиятимиз асоси - оила моддий ва ижтимоий жиҳатдан мустаҳкамланмоқда. Биз давлатимизнинг ижтимоий асосларини мустаҳкамлашда, унинг барқарорлигида мамлакатимизнинг эртанги тақдири боғлиқ бўлган жисмонан соғлом, маънавий жиҳатдан етук ёш авлодни тарбиялашда оиланинг муҳим ўрин тутишига катта аҳамият бермоқдамиз.

Республикамизда оналик ва болаликни муҳофаза қилиш бўйича кучли кафолат яратилган, умумий таълим ва ёш авлодни профессионал жиҳатдан тайёрлаш тизими ислоҳ қилинмоқда, оилани мустаҳкамлашга кўмаклашадиган, уни моддий жиҳатдан қўллаб-қувватлайдиган турли ижтимоий жамғармалар фаолият кўрсатмоқда.

Жамиятимизнинг интеллектуал савияси ҳақида ғамхўрлик қилиш ва уни қўллаб-қувватлаш, илм-фан ва таълим, маданият ва соғлиқни сақлашни ривожлантириш учун маблағ қидириб топиш вазифасига алоҳида эътибор берилмоқда.

Ташқи сиёсий ва ташқи иқтисодий фаолиятимизда:

Биринчидан, Ўзбекистоннинг халқаро нуфузи, унинг жаҳон ҳамжамиятида тутган ўрни ва иштироки юксалиб, мустаҳкамланди. Бугунги кунда Ўзбекистон тенг ҳуқуқли асосда Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳамда Европада Хавфсизлик ва Ҳамкорлик Ташкилоти сингари энг нуфузли ва таъсир доираси кенг барча халқаро ташкилотларга аъзо бўлиб, барча қитъалардаги ўнлаб мамлакатлар билан дўстона муносабатларни кучайтирмоқда, йирик банк ва молия органлари, давлат ва ҳукуматга қарашли бўлмаган хорижий ташкилотлар билан мустаҳкам ҳамкорлик қилмоқда.

Биз жамиятимизнинг жаҳон цивилизациясига фаол кириб бориши учун ҳуқуқий ва ташкилий шарт-шароитларни барпо этганмиз.

Яқинда АҚШга қилган самарали ташрифимиз ҳамда Европа Иттифоқи билан шериклик ва ҳамкорлик тўғрисидаги битимнинг имзоланиши Ўзбекистоннинг жаҳон ҳамжамиятига кириб боришига кучли туртки бўлди.

Имзоланган битим икки томоннинг фаол равишда шериклик қилиши учун асос яратишга интилишинигина кўрсатиб қолмайди. У Ўзбекистонда муваффақиятли равишда демократик жамият барпо этилаётгани, халқларимизни инсон ҳуқуқлари, фуқаро эркинлиги ва ҳуқуқий давлат сингари умумий қадриятлар бирлаштириб турганини яққол кўрсатади.

Иккинчидан, жаҳондаги етакчи мамлакатларнинг кўпчилиги билан, умуман 120 дан ортиқ давлат билан расмий дипломатик муносабатлар ўрнатилган. Тошкентда 35 мамлакат ўз элчихонасини очган ҳамда 19 хорижий давлатнинг элчиси Ўзбекистон Республикасида ўриндошлик йўли билан ишлаб турибди. Республикада 88 хорижий ваколатхона рўйхатдан ўтган, 24 та ҳукуматлараро ва 13 ҳукуматга қарашли бўлмаган ташкилот фаолият кўрсатмоқда.

Учинчидан, ўтган йилларда республика кўплаб муҳим халқаро конвенцияларга қўшилди. Олий Мажлиснинг яқинда бўладиган сессияларида эса инсон ҳуқуқлари бўйича яна бир қанча халқаро ҳужжатлар кўриб чиқилиши ва ратификация қилиниши мўлжалланмоқда.

Тўртинчидан, республикада биринчи марта ташқи алоқаларимизни таъминлайдиган ташкилий тузилмалар - Ташқи ишлар ҳамда Ташқи иқтисодий алоқалар вазирликлари, Ташқи иқтисодий алоқалар миллий банки, ихтисослаштирилган ташқи савдо фирмалари, хорижий фирмалар, банк ва компаниялар ваколатхоналари тармоғи барпо этилди. Улар ҳозир 260 дан ошиб кетган.

Ўзбекистоннинг ташқи савдо обороти сезиларли равишда кўпайиб, кейинги беш йил ичида 2 мартадан зиёдроқ ўсди. Экспорт ва импорт тизилмасида ижобий ўзгаришлар юз берди, МДҲ мамлакатлари корхоналари билан самарали кооперация алоқалари сақлаб қолингани ҳолда, иқтисодий ривожланган хорижий мамлакатлар билан ташқи савдо алоқалари ҳажми сезиларли даражада ошди.

Бешинчидан, Ўзбекистон иқтисодиётига жалб этилаётган хорижий сармоялар ҳажми ортди. Бу мамлакатимизда амалга оширилаётган ислоҳотлар жараёнига ишонч, тараққиётимиз истиқболига ҳамда кучли давлатнинг иқтисодиёти оёққа тураётганига бўлган ишончдан далолат беради. Биз ҳозирнинг ўзидаёқ 5 миллиард доллардан ортиқ хорижий сармоя жалб этдик.

Шубҳасизки, **ўтган беш йилнинг энг муҳим натижаси халқимизнинг танланган йўлнинг тўғрилигига, ўз мамлакатининг буюк келажагига ишончи ортиб бораётганидадир.**

Қадрли депутатлар!

Ўтган йиллар якунлари, биз тўғри йўл танлаганмиз, ислоҳотларнинг асосий тамойилларини тўғри белгилаб олганмиз, янгиланиш ва тараққиётнинг Ўзбекистон модели ўзини тўла-тўкис оқлаб, муваффақият билан ҳаётга татбиқ этилмоқда деб, айтишимизга асос беради. Янгиланишларнинг хусусияти ва теранлиги, мамлакат ва халқимизнинг бугунги куни ва келажагидаги аҳамияти нуқтаи назаридан, бу йиллар бизнинг янги тарихимизда, мислсиз бир давр бўлиб қолади.

Биз бугун чиқаришимиз мумкин бўлган муҳим хулоса шундан иборатки, жамиятимизнинг янгиланишида ва ислоҳотларнинг ўтказилишида, дастлабки босқичларда кўзланган мақсадларга эришилди, олдимизга қўйилган вазифалар бажарилди. Янги вазифаларни белгилаб олиш имконини берадиган, мустаҳкам пойдевор барпо этилди. Жамиятимизни келгусида

(Давоми 2-бетда).

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ҚАРОРИ

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримовни «Мустақиллик» ордени билан мукофотлаш тўғрисида

Ўзбекистон Республикаси мустақилликни қўлга киритиши ва уни мустаҳкамлашдаги, миллий давлатчиликни барпо этишдаги, жамиятни ривожлантиришнинг ўзига хос йўлини ишлаб чиқиш ва уни амалга оширишдаги, сиёсий барқарорлик, фуқаролар тинчлиги ва тотувликни таъминлашдаги буюк хизматлари учун, Ўзбекистон Республикаси мустақиллигининг беш йиллиги шарафига Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Абдуғаниевич Каримов «Мустақиллик» ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг Раиси

Э. ХАЛИЛОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 29 август.

БИРИНЧИ ЧАҚИРИҚ ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ОЛИЙ МАЖЛИСИНИНГ ОЛТИНЧИ СЕССИЯСИ ТЎҒРИСИДА АХБОРОТ

29 август куни Тошкентда биринчи чақириқ Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлисининг олтинчи сессияси ўз ишини бошлади. Сессия ишида Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов иштирок этмоқда.

Мажлислар залида Ўзбекистон ҳукумати аъзолари, республика ташкилотларининг раҳбарлари, хорижий давлатлар дипломатик корпуси элчилари ва вакиллари, халқаро ташкилотлар намояндалари, хорижий ва республика оммавий ахборот воситаларининг мухбирлари ҳозир бўлди.

Сессияни Олий Мажлис Раиси Э. Халилов бошқарди.

Сессия мандат комиссиясининг раиси Ш. Мирзиёев маърузасини тинглаб, янги сайланган Олий Мажлис депутати И. Юсуповнинг ваколатини тўғри, деб топди.

Депутатлар сессия ишчи органи — котибиятини туздилар, кун тартибини тасдиқладилар.

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримов сессияда катта нутқ сўзлади.

Сессия «Буюк хизматлари учун» орденини таъсис этиш тўғрисида қонун қабул қилди. Қонун лойиҳаси юзасидан Фан, таълим, маданият ва спорт масалалари қўмитасининг раиси А. Холмуродов ахборот берди. Депутатлар давлат мукофотлари тўғрисидаги Қонунга бир қанча тузатишлар киритдилар.

Сўнгра Президент Ислом Каримов сўзга чиқиб, бу қонунларнинг алоҳида аҳамиятини таъкидлади ва Самарқанд ҳамда Шаҳрисабз шаҳарларини «Амир Темур» ордени билан, Халқаро олимпия қўмитасининг президенти Хуан Антонио Самаранчни «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги фармонларини ўқиб берди.

Депутатлар Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодекси иккинчи қисмининг лойиҳасини иккинчи ўқишда кўриб чиқдилар. Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси раисининг ўринбосари Н. Исмоилов маърузаси юзасидан депутатлар — Қўқон шаҳри ҳокими Х. Мавлонқулов, Беруний тумани марказий касалхонаси бўлим мудири Б. Оразалиев, Толлимаржон ГРЭСи қурилиш бошқармасининг бригадири В. Южалкин сўзга чиқдилар.

«Ўзбекистон Республикаси Фуқаролик кодексини иккинчи ўқишда тасдиқлаш тўғрисида» Қонун қабул қилинди.

Қонунчилик ва суд-ҳуқуқ масалалари қўмитаси котиби Ф. Муҳиддинова нотариат, адвокатура тўғрисидаги қонунлар лойиҳалари ҳақида ахборот берди. Қонун лойиҳаларини муҳокама қилишда депутатлар — «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий кенгашининг котиби У. Дониёров, Тошкент аграр университети ректори Ҳ. Бўриев, Шаҳрисабз электр тармоқлари корхонаси бошлиғи А. Болтаев, Паркент тумани ҳокими Т. Холтоев, Олий Мажлис Мудофаа ва хавфсизлик масалалари қўмитасининг котиби М. Содиқова, Қува мебелсозлик ҳиссадорлик жамияти бошқаруви раиси М. Исмоилов, Навоий шаҳри ҳокими Б. Ҳамдамов иштирок этдилар. Сессия мазкур қонунлар лойиҳаларини биринчи ўқишда маъқуллади.

Сессия сиёсий партиялар тўғрисидаги қонун лойиҳасини муҳокама қилди. Бу масала юзасидан музокараларда депутатлар — «Халқ бирлиги» ҳаракати раиси, Мирзо Улуғбек номидаги Тошкент давлат университетининг проректори Т. Долимов, «Халқ сўзи» ва «Народное слово» газеталарининг Бош муҳаррири, «Адолат» социал-демократик партияси Сиёсий кенгашининг котиби А. Жўрабоев, Олий Мажлис иқтисодий ислоҳотлар ва тадбиркорликни ривожлантириш қўмитасининг раиси, «Ватан тараққиёти» партиясининг раиси А. Йўлдошев иштирок этдилар.

Сессия сиёсий партиялар тўғрисидаги қонун лойиҳасини биринчи ўқишда маъқуллади ва уни кенг жамоатчилик муҳокамаси учун эълон қилишга қарор қилди.

Кечки мажлисда Олий Мажлис Халқаро ишлар ва парламентлараро алоқалар қўмитасининг раиси Э. Воҳидов маърузаси юзасидан Ўзбекистон Республикасининг Консуллик уставини тасдиқлади. Уни муҳокама қилишда депутатлар — Бухоро шаҳри ҳокими К. Камолов, Халқ демократик партияси Тошкент шаҳар кенгашининг биринчи котиби Л. Ғуломов, Халқ демократик партияси Андижон вилоят кенгашининг биринчи котиби Р. Мухторов, «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акционерлик компанияси Оролбўйи бўлими бошлиғи Т. Темирбоев қатнашдилар.

Сессия хориждан маблағ жалб қилиш тўғрисида қонун қабул қилди. Мазкур Қонун лойиҳаси ҳақида Бюджет, банк ва молия масалалари қўмитасининг раиси А. Аҳадов ахборот берди. Бу масала юзасидан музокараларда Бўка тумани ҳокими Р. Обидов, «Марказий Осиё» корпорацияси (Сирдарё вилояти) бошқарувининг раиси Ғ. Фозилов, Қирғули тумани ҳокими В. Белоногов иштирок этдилар.

Меҳнат ва ижтимоий масалалар қўмитасининг раиси Г. Йўлдошева депутатларга фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисидаги қонун лойиҳаси ҳақида ахборот берди. Музокараларда депутатлар — Ўзбекистон Республикаси Бош вазирининг ўринбосари, республика Хотин-қизлар қўмитаси раиси Д. Ғуломова, Ўзбекистон Касаба уюшмалари федерацияси Кенгашининг раиси Ҳ. Жамолов, Наманган шаҳар тез ёрдам шифохонаси бўлим мудири М. Аҳадов сўзга чиқдилар.

Сессия фуқаролар соғлиғини сақлаш тўғрисида қонун қабул қилди.

Аграр, сув хўжалиги масалалари ва озиқ-овқат қўмитасининг котиби П. Шаропов маърузаси юзасидан уруғчилик тўғрисидаги қонун қабул қилинди. Бу масала юзасидан депутат — Ургут тумани Ҳамза номидаги агробошқарма раиси Э. Отамуродов сўзга чиқди.

Сўнгра энг кекса депутатлардан бири, Қашқадарё вилояти Фахрийлар кенгаши раиси С. Усмонов минбарга кўтарилди. У Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни «Мустақиллик» ордени билан мукофотлаш тўғрисида таклиф киритди. Сессия иштирокчилари бу таклифни якдиллик билан қўллаб-қувватладилар. Ўзбекистон халқ шоирлари Эркин Воҳидов ва Абдулла Орипов, Бекобод металлургия комбинати бош директори А. Фармонов, Учқўрғон туманидаги 20-мактаб директори Х. Қурбоналиев, Ўзбекистон Республикаси Фанлар академияси Қорақалпоғистон бўлими тил ва адабиёт институтининг бўлим мудири Х. Ҳамидов бу таклифни қўллаб-қувватлаб сўзга чиқдилар.

Ўзбекистон парламенти Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовни «Мустақиллик» ордени билан мукофотлаш тўғрисида якдиллик билан қарор қабул қилди.

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси ўз ишини давом эттирмоқда.

ҲОЗИРГИ БОСҚИЧДА ДЕМОКРАТИК ИСЛОҲОТЛАРНИ ЧУҚУРЛАШТИРИШНИНГ МУҲИМ ВАЗИФАЛАРИ

Президент Ислом Каримовнинг Олий Мажлис VI сессиясида сўзлаган нутқи

(Давоми. Боши 1-бетда).

барқарор ривожлантириш учун, зарур бўлган шарт-шароит, асослар яратилди.

Шуни таъкидлаб ўтишимиз зарурки, агар ислоҳотларнинг дастлабки босқичида, олдимизга қўйилган вазифаларнинг ҳал этилишини таъминламаганимизда, ҳуқуқий ва иқтисодий майдонни ҳар хил ғовлардан холи этиб, ана шу асосда мустаҳкам база яратмаганимизда, жамиятимизни демократлаштириш йўлидан янада дадил юра олмасдик.

Дастлабки кезларда Ўзбекистонни сусткашлик ва консерватизмда айблашарди. Аммо Ўзбекистон бугунги кунга келиб, бозор ўзгартишларининг теранлиги, ижтимоий янгиланишнинг суръатлари ва тараққиёти юзасидан, собиқ совет ҳудудидаги аниқ дастурга эга бўлмай туриб, асоссиз ва мулоҳазасиз ислоҳотлар жараёнини тезлаштиришга уринган, бесабрлик қилган, сохта обрўга интилган кўпгина республикалардан олдинлаб кетди.

Минг афсуски, ана шу юзаки уринишларнинг ҳаммаси пировард натижада ислоҳотларнинг ўзини, маълум даражада, обрўсизлантирди. Уларга ортиқча сиёсий тус берди. Жамиятдаги ички қарама-қаршиликни кучайтирди. Бу бор гап ва ундан ҳеч қаёққа қочиб қутилиб бўлмайди.

Азиз дўстлар!

Демократлаштириш ва турмушимизнинг барча соҳаларида туб ислоҳотлар ўтказиш жараёни, узоқ ва узлуксиз давом этадиган жараён эканини аниқ билиб олишимиз керак. Таъбир жоиз бўлса, бу бизнинг кундалик табиий ҳолатимизга айланиши лозим. Биз изчил, қадам-бақадам янги марраларни эгаллашимиз, янги вазифаларни белгилаб олиб, уларни ҳал этишга бор куч ва имкониятларимизни сафарбар этишимиз керак. Дастлабки босқичда амалга оширилган ишларни қилмаганимизда, бугун келгуси истиқболлар ҳақида ўйлай олмас ҳам эдик.

Шу билан бирга, босиб ўтилган йўлни танқидий таҳлил этиш амалда бажарилган ишларга баҳо бериш - керакли сабоқ, хулосалар чиқариб олиш имконини беради, демократик ислоҳотлар ва тараққиёт йўлидаги асосий, энг муҳим муаммоларни ва янада олға бориш йўлларини аниқлаб олишда кўмаклашади. Биз, ҳар доимгидек, йўл қўйилган камчилик ва нуқсонларимизни, қолоқлик сабаблари ҳамда ислоҳотларни амалга ошириш йўлида ғов бўлаётган жиҳатларни, пухта таҳлил этишимиз зарур.

Ислоҳотларнинг ҳозирги босқичида, эришилган натижаларнинг холисона баҳосидан келиб чиқиб, демократик ислоҳотларни янада чуқурлаштириш йўналишларини белгилаб олишнинг аҳамияти, жуда каттадир. Лўндароқ қилиб айтганда - демократлаштириш йўлидан собитқадам ривожланишнинг кейинги режаларини аниқлаб олиш, уларни халққа тушунарли ва яқин мазмун билан бойитиш лозим.

Бугунги кунда гап, энг аввало, сиёсий ислоҳотларни чуқурлаштиришнинг вазифалари ва дастури тўғрисида бориши керак. Бу ислоҳотларнинг суръатлари эса, очиғини айтганда, иқтисодиётдаги ва турмушимизнинг бошқа соҳаларидаги ислоҳотларнинг кўламлари ва самарадорлигидан орқада қолмоқда.

Ҳурматли дўстлар!

Республикада сиёсий институтлар ва суд тизими ислоҳотларини янада чуқурлаштиришнинг айрим принципиал, айтиш мумкинки, асосий йўналишлари ва муаммоларига қисқача тўхталиб ўтмоқчиман.

Дарҳақиқат, Ўзбекистон жамиятимизни янада демократлаштириш йўлидан изчил бормоқда. **Шу билан бирга, барпо этилган сиёсий институтлар шаклан демократик мезонлар ва ғарб андозаларига ўхшаса-да, мазмунмоҳиятига кўра, афсуски, замон талаблари даражасида эмас.** Бу тузилмалар фаолиятининг мазмуни, мақсад-муддаоси халқимизнинг миллий хусусиятлари ва тафаккур тарзига мос бўлиши керак.

Бу ёлғиз бизга хос муаммо эмас. Бу собиқ социалистик ҳудудда пайдо бўлган, кўпгина янги мустақил давлатларга хос ҳолдир. Бу давлатлардаги ғарб андозаларидан ўрнак олиб ташкил этилган демократиянинг асосий сиёсий институтлари ўз мамлакатлари тажрибасининг натижаси бўлмай, асосан ривожланишнинг ана шу йўлини босиб ўтган мамлакатлар тажрибаси маҳсулидир.

Бу муаммонинг иккинчи жиҳати шундан иборатки, талай муҳим қонунлар тегишли қонун ҳужжатлари билан мустаҳкамланмаган, қабул қилинган ҳуқуқий меъёрлар ва кафолатларни рўёбга чиқаришнинг аниқ механизми етарли даражада ишлаб чиқилмаган.

Кўриниб турибдики, бу борада ҳокимиятнинг қонун чиқарувчи, ижро этувчи ва суд тизимлари, шунингдек, жамоат ва нодавлат тузилмалари қилиши лозим бўлган ишлар талайгина.

Бу борадаги муҳим йўналишлардан бири инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилишнинг самарали механизмини таъминлаш юзасидан муайян тадбирларни амалга оширишдир. Ушбу тадбирлар ҳам давлат томонидан, ҳам ижтимоий тузилмалар фаолиятини кенгайтириш натижасида амалга оширилмоғи лозим.

Афсуски, кундалик ҳаётда инсонни, фуқарони камситадиган кўплаб фактлар учраб туради. Бу ҳол мансабдор шахсларга, ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларига, яъни вазифасига кўра инсон ҳуқуқларини муҳофаза қилиши лозим бўлган кишиларга мурожаат қилинганда учрамоқда. Инсон ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш масалаларида суд органлари ва энг аввало Конституциявий суд қатъий позицияда турмоғи лозим.

Навбатдаги муҳим масала - республиканинг қонун ҳужжатларини инсон ҳуқуқлари соҳасидаги халқаро меъёрлар ва стандартларга мувофиқ ҳолга келтиришдир. Жаҳонда инсон ҳуқуқлари соҳасида 70 стандарт қабул қилинган. Бу ҳужжатларда ҳукуматнинг ўз фуқаролари олдидаги мажбуриятлари ва уларга нисбатан қилиниши шарт бўлмаган ишлар белгилаб берилган. Ўзбекистон ҳозирча бу стандартлардан 15 тасига қўшилган.

Олий Мажлис ана шу йўналишда фаол иш олиб бориши талаб этилмоқда. Ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органлари тўғрисидаги қонунларни - судлар, прокуратура, милиция тўғрисидаги қонун ҳужжатларини инсон ҳуқуқларининг устуворлиги нуқтаи назаридан қайта кўриб чиқиш керак.

Инсон ҳуқуқларига риоя этилиши устидан мониторинг ва назоратни таъминловчи идоравий тузилмаларни барпо этиш ҳам муҳим вазифадир. Олий Мажлиснинг Инсон ҳуқуқлари бўйича вакили институтининг, ҳуқуқпарвар жамоат ташкилотларининг мавкеи ва мақомини кўтариш зарур. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги мавжуд Омбутсмен институти, Жамоатчилик фикри институти, Амалдаги қонунчилик мониторинги институти, Инсон ҳуқуқлари миллий маркази сингари ташкилотларни ривожлантириш ҳамда бошқа янги институтларни ташкил этиш лозим. Бир сўз билан айтганда, инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя этилишини бошқариш ва назорат қилишнинг янги самарали механизмларини барпо этиш зарурати етилди.

Ўзбекистонда инсон ҳуқуқлари мониторинги соҳасида халқаро ва ҳуқуқни ҳимоя қилиш ташкилотлари билан ҳамкорликни ҳам кенгайтириш зарур. Инсон ҳуқуқларини ҳимоя қилиш соҳасидаги нуфузли халқаро ташкилотларни бундан буён ҳам Ўзбекистонга жалб этиш ва республикада уларнинг фаолиятини йўлга қўйиш лозим.

Аҳолида инсон ҳуқуқлари ва эркинликларига риоя қилиш борасида янги қадриятлар ва кўникмаларни шакллантириш, пировард натижада эса инсон ҳуқуқларига ҳурмат-эҳтиромни ва уларга риоя этишни умуммиллат даражасида ривожлантиришга қаратилган маданиятни юзага келтириш ғоят муҳимдир. Инсоннинг ўз ҳуқуқлари ва мажбуриятларидан яхши хабардор бўлиши шахс ҳуқуқларининг конституциявий кафолатларини рўёбга чиқаришнинг энг асосий шарти бўлиб қолиши керак.

Биз одамларнинг эскича психологиясини ўзгартириб, уларда янги ҳуқуқий онгни шакллантирмоғимиз лозим. Шундай бўлсинки, ҳар бир киши инсон эркинликлари - айни вақтда муайян бурч, мажбурият ва масъулият эканлигини чуқур ҳис этиб турсин. Барча ўқув юртларининг таҳсил дастурларига «Инсон ҳуқуқлари» махсус курсини киритиш, шунингдек, таълим ва тарбиянинг бутун жараёнини инсонпарварлик ғоясига бўйсундириш зарур.

Ҳурматли депутатлар!

Ўртага қўйилган вазифалардан келиб чиқиб, **аҳолининг сиёсий фаоллигини ошириш муаммоларига** алоҳида тўхтаб ўтишни истардим.

Шуни эътироф этиш керакки, аҳолининг аксарият қисми кундалик юмушлар, одатдаги турмуш ташвишлари, иқтисодий муаммолар билан яшайди. Одамларнинг янги демократик қадриятларни идрок этиши кўнгилдагидек эмас.

Жамиятимизда янги мулкдорларнинг, тадбиркорларнинг, акциялар, хусусий ва кичик корхоналар эгаларининг мавкеи ҳозирча анча заиф. Ҳолбуки, улар, назаримда, жамиятнинг сиёсий ва иқтисодий ҳаётида ўз манфаатларини шакллантириш ва ҳимоя қилишда фаол иштирок этишлари керак.

Аҳолининг сиёсий маданияти талаб даражасида эмас. Бу ҳолат уларнинг сиёсий, нодавлат ва жамоат тузилмаларини шакллантиришда суст иштирок этаётганида айниқса сезилмоқда.

Бугунги кунда Ўзбекистонда кўппартияли тизим фаолият кўрсатиши учун ҳуқуқий асослар яратилган. Турли партиялар ва ҳаракатлар фаолияти учун ҳуқуқий замин мавжуд. «Жамоат бирлашмалари тўғрисида» қонун қабул қилинган. Қонунда ҳар кимга касаба уюшмаларига, сиёсий партиялар ва бошқа жамоат бирлашмаларига уюшиш, сиёсий ҳаракатларда қатнашиш ҳуқуқи берилган.

Бироқ шуни айтиш керакки, сиёсий партияларнинг шаклланиш ва қарор топиш жараёни ғоят суст кечмоқда, уларнинг сиёсий ва иқтисодий дастурлари ҳам заифдир. Мамлакатни сиёсий ва иқтисодий ривожлантиришнинг муқобил (амалий) турларини ишлаб чиқиш ва ҳимоя қилишда улар етарлича фаоллик кўрсатмаяптилар. Бу партияларнинг айби эмас, аниқроғи - кулфатидир. Бундай аҳвол партия етакчиларининг фаоллиги ва шижоати талаб даражасида етук эмаслигидан дарак бериб, биз бугун чинакам демократик жамиятни қарор топтиришнинг бошланғич босқичига эндигина қадам қўйганимизнинг далолати ҳамдир.

Ўртага қўйилган вазифаларни ҳал этишда жамоат, нодавлат тузилмаларини ривожлантириш бугунги кунда муҳим аҳамиятга эгадир. Бинобарин, бундай тузилмалар замирида, назаримда, фуқаролар ташаббусларини шакллантириш, одамларнинг ижтимоий фаоллигини ошириш, турмушимизнинг кўпгина долзарб муаммоларини ҳал этиш истиқболлари мужассам.

Шуни яхши уқиб олишимиз керакки, жамиятимиз тузилмаларида мувозанатни сақлайдиган кучли оммавий, жамоат бирлашмалари бўлмас экан, давлат ҳокимиятининг барча бўғинларида ўзбошимчалик, волюнтаризм, авторитар тафаккур ва бошқарув аппаратининг коррупцияси сингари иллатлар пайдо бўлмаслигига жиддий кафолат ҳам бўлмайди.

Ҳақиқий демократик жамиятни шакллантириш тўғрисида сўз юритар эканмиз, табиийки, сиёсий мухолифат зарур эканлигини айтиш лозим.

Маълумки, тегишли юридик мақомга ва конституциявий кафолотларга эга бўлган, ўз хатти-ҳаракатида давлат ва ижтимоий тузумнинг барқарор ҳолати учун жавобгар бўлган, ташкилий жиҳатдан шаклланган, мухолифатнинг бўлиши - жамият ҳолатининг нормал аҳволини кўрсатади. Цивилизациялашган жаҳонда, умум эътироф этилган демократик тамойиллар асосида фаолият кўрсатаётган ва ривожланиб бораётган жамият учун, бу одатдаги ҳолдир.

«Мухолифат» деган тушунчанинг, асл маъносини аниқ англаб олишимиз лозим. Биз сиёсий мухолифатни муқобил мухолифат сифатида тушунамиз. Турмушимизнинг ҳамма соҳасида, муқобиллик бўлиши лозим. Шу сабабли, мухолифат ҳақида сўз борар экан, энг аввало, ислоҳотлар ўтказиш, жамиятнинг тараққиёт ва янгиланиш йўлидан олға бориши бўйича, муқобил дастур турларини таклиф этишга қодир, амалий мухолифатни назарда тутамиз.

Афсуски, биз мамлакатимизда бошқача мухолифат ёки аниқроқ қилиб айтганда, мухолифат ролини ўйнашга даъво қилганлардан қолган аччиқ тажрибани яхши биламиз. Дастлабки, энг оғир йилларда истиқлолга эришган мамлакат олдида турган вазифаларни ҳал этиш учун жамиятни жипслаштириш, янги давлатчиликни шакллантириш ва мустаҳкамлашда фаол иштирок этиш ўрнига, улар кибр-ҳавога берилиб реал вазиятдан йироқ бўлган, сохта демократик, айтиш мумкинки, экстремистик шиор ва ҳаракатлар йўлига ўтиб олдилар.

Бу йўл бизни сиёсий, ижтимоий, иркий, диний қарама-қаршиликларга, тартибсизлик ва бошбошдоқликка, давлат бошқарувини қўлдан чиқаришга олиб бориши мумкин эди. Энг ҳатарлиси шуки, ижтимоий-сиёсий вазиятни беқарорлаштиришга, одамлар учун жуда катта, ўлчаш қийин бўлган йўқотиш ва талофатларга олиб келган, жамиятимизни ўнлаб йилларга орқага суриб юборган бўлур эди. Мисол излаб узоққа боришнинг ҳожати йўқ. Қўшни Тожикистон, Озарбайжон, Грузия ва бошқа янги мустақил давлатлар мисолида бу ҳол шундоққина кўриниб турибди.

Бундай йўл биз учун бутунлай номақбулдир. Бундай истиқбол халқимизнинг табиати ва тафаккур тарзига зиддир. Чунки халқимиз ўз келажагини тинчлик, барқарорлик ва бунёдкорлик меҳнатида деб билади.

Ишончим комилки, ҳар қандай жамиятда мухолифат, башарти у жамиятни янгилашнинг ташкилотчиси бўлишга интилаётган бўлса, аҳолининг муайян ижтимоий қатламлари ва гуруҳларининг теран манфаатлари ва интилишларининг ҳақиқий ифодачиси ва ҳимоячиси бўлиши лозим. Мухолифат конституциявий мезонлар доирасида фаолият кўрсатиб, аниқ дастурий ҳужжатга эга бўлиши керак. Ана шу дастурий мақсадларидан келиб чиқиб, аҳолини, айниқса сайлов даврида, ўзи таклиф этаётган ислоҳотлар ва янгиланиш йўли ҳозирги шароитда жамият учун энг тўғри ва энг мақбул йўл эканлигига ишонтира олиши лозим.

Биз расмий ҳокимият билан ғоявий ва амалий жиҳатдан рақобатлаша оладиган, амалий таклифлар кирита биладиган, жамиятимизнинг турли сиёсий қатламлари манфаатларининг ифодачиси тарикасида майдонга чиқа оладиган мухолифатни кўришни истаймиз.

Бугунги кунда барча оқил, соғлом фикр юритувчи, мустақиллигимизни мустаҳкамлаш ва Ватанимизнинг келажаги учун курашаётган кишиларнинг барчаси сиёсий мухолифатни айнан шу тарзда тушунишига аминман.

Матбуот, ахборот воситалари демократик ривожланиш учун улкан аҳамиятга эга. Бироқ шуни ҳам эътироф этиш керакки, демократлаштириш жараёнида ҳозирча оммавий ахборот воситаларининг фаол роли сезилмаяпти. Улар шу пайтгача ўзларини «тўртинчи ҳокимият» сифатида намоён қилганлари йўқ.

Республикада амалга оширилаётган ислоҳотлар оммавий ахборот воситалари олдига бутунлай янги вазифаларни қўймоқда. Матбуот аҳолида янгича тафаккур ва онгни шакллантиришда таъсирчан қурол бўлиши, кишиларнинг фикр ва хоҳиш-иродасининг эркин, аммо холис ифодачиси, айтиш мумкинки, инсон манфаатларининг изчил ва фаол ҳимоячиси бўлиши керак.

Оммавий ахборот воситалари мансабдорларнинг тўрачилиги, коррупция, мустабидлик ва боқимандалик психологияси йўлида мустаҳкам ғов бўлиб, қонунчилик меъёрларини рўёбга чиқариш, ислоҳотларнинг бориши ва инсон ҳуқуқларига риоя этилиши устидан назорат қилишнинг таъсирчан воситаси бўлиб қолиши зарур.

Очиғини айтганда, бизнинг матбуотимиз, телевидение ва радио ҳозирча замонавий иш усуллари ва шаклларини эгаллаб олганича йўқ, халқаро мезонларга мувофиқ эмас. Матбуот саҳифаларида ва телевидениеда чуқур таҳлилий материаллар, жиддий сиёсий, иқтисодий ва халқаро шарҳлар йўқ, баҳс-мунозара кўринмайди. Айрим оммавий даврий нашрларнинг аниқ фуқаролик позицияси ва қиёфаси кўзга ташланмайди. Улар асосан расмий хабарларни эълон қилиш билан чекланмоқдалар.

Профессионал журналист, сиёсатшунос, шарҳловчи кадрлар танқислиги сезилмоқда. Уларда тажриба, дадиллик етишмаяпти, зиммага масъулият олишдан чўчиш ва лоқайдлик, ўзибўларчилик ҳолатлари ҳукмрон. Кўпгина журналистлар ҳанузгача эскича фикр юритишдан халос бўлолмаяптилар, муҳим муаммоларни ёритишда уларда қатъият ва принципиаллик етишмайди. Модомики, газета ёки журнал оддий фуқарони маҳаллий бюрократларнинг бедодлиги ва ноқонуний хатти-ҳаракатларидан ҳимоя қилишга қодир эмас экан, умуман шундай матбуот керакмикан, деган ҳақли савол туғилади.

Оммавий ахборот воситалари фаолиятининг ҳуқуқий базасини мустаҳкамлаш зарур. Олий Мажлис, унинг қўмиталари тегишли қонунлар лойиҳалари устида, хусусан «Ахборотдан фойдаланиш тўғрисида»ги, «Матбуот эркинлиги тўғрисида»ги Қонунларнинг лойиҳалари устида жиддий иш олиб бориши талаб этилади. Қабул қилинаётган қонун меъёрлари, улар асосида чиқариладиган ҳужжатлар сўз ва матбуот эркинлигини таъминлаши, ахборотлар бозори шаклланиши учун шароит яратиб бериши, журналистларнинг шаъни ва қадр-қимматини ишончли тарзда ҳимоя этиши лозим.

Эркин демократик ахборот маконини яратиш мақсадида давлатга қарашли бўлмаган, мустақил нашрлар ва ахборот органларининг тармоғини кенгайтириш талаб этилади.

Биз ахборот воситаларидаги танқидий чиқишларга ўз муносабатимизни тубдан ўзгартиришимиз лозим. Танқиддан кейинги муносабатимиз журналистга ва таҳририятга маъмурий тазйиқ ўтказиш тарзида бўлмаслиги керак, ҳозир эса баъзан шундай бўляпти. Аксинча, нуқсонларимиздан қутулишда бизга кўмаклашаётган, мамлакатимиз тақдири, ислоҳотлар тақдири учун жонбозлик қилаётган қаламкашларни ҳар тарафлама қўллаб-қувватлашимиз керак.

Оммавий ахборот воситалари демократлаштириш йўлининг, ислоҳотлар йўлининг фаол тарғиботчиси бўлиб қолиши шарт. Айни пайтда уларнинг ўзи моҳият жиҳатидан демократик бўлмоғи зарур.

Ўзбекистонда яқинда тузилган Оммавий ахборот воситаларини демократлаштириш ва қўллаб-қувватлаш ижтимоий-сиёсий жамғармаси, назаримда, айни шу мақсадга хизмат қилади. Уни ҳар томонлама қўллаб-қувватлашимиз лозим.

Қонунчилик механизмини ва қабул қилинган қонун меъёрлари ижроси назоратини янада такомиллаштириш, республика қонунларини умумэътироф этилган халқаро меъёр ва қоидаларга мувофиқ ҳолга келтириш муҳим вазифа ҳисобланади.

Шуни эътироф этиш керакки, қонун лойиҳалари одатда идоравий маҳдудлик хусусиятига эга бўлади. Сабаби шуки, улар моҳият эътибори билан олганда, шу қонунларни ижро этиши лозим бўлган кишиларнинг ўзлари томонидан ишлаб чиқилади. Натижада айрим вазирликлар, идораларнинг манфаатлари кўпинча инсон ва умуман олганда жамият манфаатларига зид ҳолда биринчи ўринга чиқиб қолади.

Айрим қонунчилик ҳужжатларининг йўқлиги, борларининг ҳам гоҳо нотўғри, қонунга хилоф тарзда талқин қилиниши баъзи қонунларнинг самара бермаётганига сабаб бўлмоқда. Қонунчиликнинг мавжуд тартиботидаги жиддий камчиликни ана шунда деб биламан.

Қонунларни тайёрлаш ва қабул қилишнинг пухта ишлаб чиқилган стратегияси ва тизими йўқ. Қабул қилинаётган қонунларни экспертизадан ўтказиш тартиби йўлга қўйилмаган. Қонунларни, Олий Мажлис ва ҳукумат қарорларини республика аҳолиси, ижрочилар эътиборига ўз вақтида етказишнинг самарали тизими вужудга келтирилмаган. Қабул қилинган қонунларни рўёбга чиқариш механизмлари яхши ишламаяпти.

Олий Мажлис, қўмиталар, маҳаллий вакиллик органлари айни шу йўналишда жиддий иш олиб боришлари зарур. Қонунларни ишлаб чиқиш ва уларни рўёбга чиқариш тартиботини яратишга мустақил экспертлар, халқаро марказлар, чет эл мутахассислари кўпроқ жалб этилиши керак.

Суд ислоҳотини чуқурлаштириш, ҳокимиятнинг учинчи, мустақил ва қарам бўлмаган тармоғи сифатида **бутун одил судлов тизимини демократлаштириш - ҳуқуқий давлатни мустаҳкамлашнинг яна бир муҳим йўналишидир.** Ижтимоий турмушимизнинг демократик институти тарикасида суднинг аҳамияти жиддий оширилиши зарур.

Фуқароларнинг қонуний ҳуқуқлари ва эркинликларини ҳимоя қилиш судларнинг ва ҳуқуқ-тартиботни муҳофаза қилиш органларининг фаолиятида асосий мазмунга айланмоғи керак. Суд жазоловчи органдан оддий одамларнинг ҳуқуқлари ва манфаатларини ҳимоя қилувчи органга айланиб, ҳақиқатан ҳам мустақил бўлиб қолиши лозим.

Бунинг учун:

биринчидан, халқ маслаҳатчилари тизимини ислоҳ қилиш зарур. Фуқароларнинг одил судловни ўтказишда қатнашуви - демократик жамиятнинг асосий принципларидан биридир. Демократия ривожланган кўпгина мамлакатларда профессионал суд билан бир қаторда холис, ҳалол маслаҳатчилар иштирокидаги судлар муваффақиятли ишлаб турибди. Биз ана шу тажрибани ҳам ўрганишимиз керак. Суд ишларини кўриб чиқишга одамлар ўртасида ҳурмат ва ишонч қозонган обрўли, маърифатли фуқароларни фаолроқ жалб этиш мақсадга мувофиқдир;

иккинчидан, судларнинг таркибини такомиллаштириш, уларни янги тузилмалар билан тўлдириш зарур. Шу мақсадда транспорт ва солиқ судларини тузиш, холис ҳакамлар судлари (третейский суд) имкониятларидан кенгроқ фойдаланиш лозим.

1993 йил сентябрида қабул қилинган «Судлар тўғрисида»ги Қонунда назарда тутилганлигига қарамай, судлар таркибида ҳанузгача маъмурий ҳуқуқбузарликлар тўғрисидаги ишлар бўйича судьялар лавозимлари жорий этилмади.

Ўзбекистон судьялари уюшмасини ташкил этиш ҳам мақсадга мувофиқ кўринади. Бу уюшма Халқаро судьялар уюшмасига тўла ҳуқуқли аъзо бўлиши мумкин;

учинчидан, суд қарорларини ижро этиш тизимини қайта ташкил этиш чора-тадбирларини ишлаб чиқиш ва амалга ошириш зарур. Шуни эътироф этиш керакки, бугунги кунда бу тизим самарасиз бўлиб, айрим суд қарорлари узоқ вақтгача ижро этилмаяпти. Ҳар бир суд қарори сўзсиз бажарилишини таъминлашга имкон берадиган пухта механизм барпо этилгани йўқ. Қолаверса, хўжалик судлари тизимида бундай тузилма умуман йўқ. Суд қарорлари ижросини тартибга солиб турувчи қонун қабул қилиш талаб этилмоқда;

тўртинчидан, судларнинг ижро этувчи ҳокимият ва энг аввало жойлардаги ҳокимлар ва прокуратура органлари билан ўзаро муносабатларини тубдан қайта кўриб чиқиш фурсати етди. Ҳокимлар судларни камситишга, ҳар қандай усуллар билан уларга ўз таъсирини ўтказишга уринаётган ҳоллар ҳам маълум. Бундай фактларнинг қатъият билан пайи қирқилиши керак;

бешинчидан, адвокатлар тизимининг мавкеи ва аҳамиятини кескин кўтариш лозим. Улар биринчи навбатда судлов амалиётида конституциявий ва ҳуқуқий меъёрларга қатъий риоя этилишини таъминлашлари, ўз ҳимояларидаги фуқароларнинг ҳуқуқлари, шаъни ва қадр-қимматини ҳимоя қилишлари керак.

Аҳолининг ҳуқуқий тарбиясини тубдан яхшилаш, унинг ҳуқуқий маданият даражасини ошириш, ҳуқуқий ахборотнинг кенг майдонини яратиб бериш - ҳуқуқий давлатнинг қарор топишида муҳим йўналишдир.

Юридик таълим тизимини жиддий тарзда ислоҳ қилиш, юридик олий ўқув юртларига талабалар қабул қилишни анча кенгайтириш, юристларнинг малакасини ошириш бўйича ягона ўқув марказини ташкил этиш зарур. Ҳозирча республикада юристлар етишмаяпти. Ҳар юз минг аҳолига бизда судлар, масалан, Германиядагига нисбатан 6 марта ва адвокатлар АҚШдагига нисбатан 55 марта кам.

Ҳурматли халқ депутатлари!

Фурсатдан фойдаланиб шуни алоҳида таъкидламоқчиманки, сиёсий тизимни ривожлантиришдаги қолоқлик иқтисодий ислоҳотларни изчил ўтказишда, иқтисодий юксалишни таъминлашда жиддий ғов, тўсиқ бўлиши мумкин. Бунинг устига, демократлаштириш иқтисодиётнигина эмас, балки турмушимизнинг барча соҳаларини янада ислоҳ қилишда муҳим омил бўлиб қолади.

Давлат, давлатга қарашли тузилмалар ўтиш даврининг бошида ҳал қилувчи рол ўйнади.

Давлат ислоҳотларнинг ташаббускори бўлиб майдонга чиқди, устувор йўналишларни танлашда фаол иштирок этди, ислоҳотларни рўёбга чиқаришни, қабул қилинган қарорлар ижроси устидан назорат олиб боришни таъминлади.

Айнан давлат янги ҳуқуқий база ва янги ижтимоий муносабатлар шаклланишида, эркин демократик меъёрларга ўтишда, кўпукладли иқтисодиёт ва бозор инфраструктурасининг қарор топишида, янги банк, молия, солиқ тизими шаклланиб, янги мазмун билан бойишида, ташаббускор бўлди.

Дастлабки, энг оғир йилларда давлат аҳолининг ижтимоий жиҳатдан заиф қатламларини, қолаверса, амалда республиканинг бутун аҳолисини ўтиш даврининг қийинчиликларидан ҳимоя қилишдек мураккаб вазифани ўз зиммасига олди. Яъни кучли ижтимоий сиёсат ўтказилишини таъминлади.

Ана шу йиллар мобайнида давлатнинг ўзи ҳам, анчагина ўзгарди - давлат ҳокимияти ва бошқарув органларининг тизими ва тузилмаси бутунлай янгиланди, уларнинг иш услуби ва шакли ўзгариб бормоқда, тоталитар тизимнинг қолдиқлари жадал бартараф этилмоқда. Давлатнинг ўтиш босқичидаги, миллий давлатчиликни қарор топтириш давридаги бундай роли, бугун кўриниб турганидек, ўзини тўла оқлади.

Бугун, эришилган марралардан туриб, ўз олдимизга демократик, сиёсий ислоҳотларни чуқурлаштириш вазифасини қўяр эканмиз, пировард мақсадга эришиш - фуқаролик жамиятини қуриш заруратидан келиб чиқиб, иш тутмоғимиз даркор.

Яъни, шундай давлат ва ижтимоий тузилма яратиш керакки, унда кучли марказий ҳокимият ўз саъй-ҳаракатларини мудофаа, давлат хавфсизлиги ва фуқароларнинг хавфсизлиги, тартиб - интизом, ташқи сиёсат, валюта-молия, солиқ тизимини шакллантириш, қонунлар қабул қилиш ва жамиятнинг бошқа стратегик вазифаларини амалга ошириш сингари асосий умуммиллий вазифаларга қаратмоғи зарур.

Бошқа масалаларни ҳал этиш эса аста-секин марказдан жойларга, давлат ҳокимияти органларидан жамоат бирлашмалари ва фуқароларнинг ўз-ўзини бошқариш органларига ўтказилиши лозим.

Давлатнинг вазифалари қисқариб боришига монанд равишда давлат аппарати таъминоти учун кетадиган сарф харажатлар ҳам изчиллик билан камайтириб борилади.

Шу билан бир вақтда хўжалик тузилмалари ва субъектларига мумкин қадар кўпроқ эркинлик бериш, уларнинг ишига давлат аралашувини тўхтатиш йўлидан бориш лозим.

Биз шуни яхши биламизки, зарур базани - сиёсий, иқтисодий, ҳуқуқий базани яратмай туриб, одамларнинг онгини тегишли даражада шакллантирмай туриб, қисқа давр ичида бу мақсадларга эришишнинг иложи йўқ.

Бу жараёнда бутун жамият, ҳар бир кишининг қатнашуви жуда муҳимдир. Биз фуқароларга кенг ҳуқуқ ва эркинликлар бериш, лозим бўлса, турмушимизда содир бўлаётган ижтимоий сиёсий жараёнларда уларнинг фаол иштирок этишини рағбатлантириш йўли билан, ўртага қўйилган мақсадга эришишимиз мумкин.

Бу ўринда шуниси муҳимки, ҳар бир киши ўзини ўз мамлакатининг ҳақиқий фуқароси деб ҳис этиши, ўзига берилган ҳуқуқлар ва эркинликларни тушуниб етиши ва қадрлаши, оғир меҳнатда, зўр курашда қўлга киритилган демократик қадриятларни эъзозлаши ва ҳимоя қилиши лозим.

Қисқа қилиб айтганда, **демократия жамиятнинг ҳар бир аъзоси ҳаётининг узвий бир қисмига айланган тақдирдагина, демократия ҳисобланади.** Фарзандларимизни болаликданоқ айни шу руҳда тарбиялаб бориш зарур.

Азиз дўстлар!

Ватандошлар!

Олдин айтган бўлсам ҳам, яна бир бор такроран айтмоқчиман: бизнинг эзгу мақсад-орзуларимизни амалга оширишда, жорий этишда энг катта таянчимиз ва суянчимиз - янги ҳаёт, янги жамият барпо этишда, ислоҳотлар йўлида дадил бораётган, кўпни кўрган, катта-катта қийинчиликсиновларда тобланган мард ва танти, меҳнаткаш ва иймони бутун халқимиздир.

Бундай халқнинг асл фарзанди бўлиб яшаш, унинг буюк ва фаровон келажаги учун хизмат қилиш, бутун борлиғимизни бахш этиш - ҳар қайсимиз учун катта бахт, катта ифтихордир.

Эътиборингиз учун раҳмат!

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИНИНГ ҚОНУНИ

«БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИНИ ТАЪСИС ЭТИШ ТЎҒРИСИДА

Ўзбекистон Республикаси Олий Мажлиси **ҚАРОР ҚИЛАДИ:**

1. «Буюк хизматлари учун» ордени таъсис этилсин.
2. «Буюк хизматлари учун» ордени тўғрисидаги Низом тасдиқлансин (илова қилинади).
3. «Буюк хизматлари учун» орденининг тавсифи тасдиқлансин (илова қилинади).

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 29 август.

«БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИ ТЎҒРИСИДАГИ НИЗОМ

1. «Буюк хизматлари учун» ордени билан Ўзбекистон Республикаси фуқаролари ҳамда хорижий давлатларнинг фуқаролари фан ва техникани, иқтисодиёт ва маданиятни ривожлантиришдаги катта хизматлари, давлатлараро ҳамкорликни ривожлантиришга ҳамда Ўзбекистоннинг халқаро обрўсини оширишга қаратилган ички ва ташқи сиёсатни амалга ошириш ишига сезиларли ҳисса қўшганлиги учун тақдирланадилар.

2. «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотлашга тақдим этиш, мукофотлаш ва орденни топшириш «Давлат мукофотлари тўғрисида»ги Ўзбекистон Республикаси Қонунида назарда тутилган тартибда амалга оширилади.

3. «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотланган шахслар энг кам иш ҳақининг қирқ карраси миқдорида бир марта бериладиган пул мукофоти ёки шу суммага тенг эсдалик совғасини оладилар.

«Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотланган шахслар қонун ҳужжатларида белгилаб қўйиладиган имтиёзлардан фойдаланадилар.

4. «Буюк хизматлари учун» ордени муҳайяр лентага биркитилиб, кўкракка тақиб юрилади.

5. «Буюк хизматлари учун» ордени билан вафотидан кейин мукофотланган тақдирда, мукофотлаш тўғрисидаги ҳужжат ва бир марта бериладиган пул тўлови мукофотланганнинг оиласига топширилади.

«БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИНИНГ ТАВСИФИ

«Буюк хизматлари учун» ордени 0,25 микрон қалинликдаги тилла қопланган 925-даражали (пробали) кумуш қотишмадан тайёрланади.

Орден саккиз бурчакли мусамман кўринишида бўлиб, унинг қирралари ёқут рангда тайёрлангандир. Мусамманнинг қарама-қарши жойлашган қирраларининг ораси 57 миллиметр.

Орден марказида доира жойлашган бўлиб, ундаги рамзий тарзда тасвирланган мовий рангдаги ер курраси фонида Ўзбекистон Республикаси харитаси тилла рангда тасвирланган. Доиранинг ташқи чизиғи бўйича диаметри 35 миллиметр, ички чизиқ бўйича 24 миллиметрдир.

Доиранинг ташқи ва ички чизиқлари ўртасида, оқ эмаль фонида, юқори қисмида зарҳал рангдаги «BUYUK XIZMATLARI UCHUN» ёзуви жойлашган. Ҳарфларнинг баландлиги 3 миллиметр.

Доира чизиқларининг ўртасида, пастки қисмда яшил рангдаги иккита бирлаштирилган дафна новдалари жойлаштирилган.

Орден оралиқ колодка ва ҳалқалар ёрдамида қизил, ҳаво ранг, оқ ва яшил рангдаги йўл-йўл муҳайяр лентага биркитилади.

Орденнинг орқа томонида Ўзбекистон Республикасининг давлат герби тасвирланган. Пастки қисмида орденнинг рақами 1 миллиметр катталикдаги ботиқ шрифт билан ёзилган.

Орденнинг оғирлиги 65 грамм.

Орденнинг қалинлиги 7 миллиметр.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

САМАРҚАНД ШАҲРИНИ «АМИР ТЕМУР» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Темурийлар давлатининг пойтахти сифатида жаҳон илму фани, маданияти ва меъморчилик санъатининг ривожланишига ҳамда давлатлараро ҳамкорликни, тинчликни, халқлар ўртасидаги дўстликни мустаҳкамлаш ишига катта ҳисса қўшганлиги ва шаҳар аҳлининг ўзбек халқи тарихий ва маънавий меросини кўп асрлар мобайнида авайлаб-асраб, жаҳонга машҳур этишдаги ғоятда катта хизматларини эътиборга олиб, мустақил мамлакатимизда туб ислоҳотларни амалга ошириш, унинг иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришдаги фаол иштироки учун ҳамда соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан Самарқанд шаҳри «Амир Темур» ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 28 август.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ШАҲРИСАБЗ ШАҲРИНИ «АМИР ТЕМУР» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Шаҳрисабз шаҳри аҳлининг Темурийлар даври улкан маданий ва маънавий меросини, ноёб тарихий ёдгорликларини асраб-авайлаш, ёш авлодни буюк аждодларимизнинг муносиб ворислари қилиб тарбиялаш ва уларни озод мамлакатимиз буюк истиқболини яратишга қодир кишилар қилиб вояга етказиш ишига қўшган алоҳида хизматларини эътиборга олиб ҳамда соҳибқирон Амир Темур таваллудининг 660 йиллиги муносабати билан Шаҳрисабз шаҳри «Амир Темур» ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикаси Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 28 август.

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ ПРЕЗИДЕНТИНИНГ ФАРМОНИ

ХУАН АНТОНИО САМАРАНЧНИ «БУЮК ХИЗМАТЛАРИ УЧУН» ОРДЕНИ БИЛАН МУКОФОТЛАШ ТЎҒРИСИДА

Олимпия ҳаракатини ривожлантириш, давлатлараро ҳамкорликни, тинчлик, халқлар ўртасида дўстлик ва ҳамжиҳатликни мустаҳкамлашдаги хизматлари ҳамда Ўзбекистон спортини қўллаб-қувватлаётгани ва унинг халқаро майдонда ўз ўрнини эгаллашига қўшган улкан ҳиссаси учун Халқаро олимпия қўмитасининг президенти Хуан Антонио Самаранч «Буюк хизматлари учун» ордени билан мукофотлансин.

Ўзбекистон Республикасининг Президенти И. КАРИМОВ.

Тошкент шаҳри,
1996 йил 29 август.

Ўзбекистон — истеъдодлар ватани

ДАНИЭЛНИНГ СЕҲРЛИ СОЗИ

Ўзбекистон Мустақиллигининг беш йиллигига бағишлаб ўтказилган «Ўзбекистон — Ватаним маним» қўшиқлар кўрик-танлови ғолиблари ва қатнашчиларининг Тошкентдаги Халқлар Дўстлиги саройида 28 август куни катта концерт берганидан барчанинг хабари бор. Ушбу маҳобатли санъат кошонасида В. Успенский номидаги республика ихтисослаштирилган ўрта мактаб-интернати ўқувчиси, ёш созанда — скрипкачи Даниэл Холиқовга республикамиз Президенти Ислом Каримов номидан ниҳоятда нодир чолғу асбоби - италиялик таниқли уста Пьер Лоренсо Вангелисти 1760 йилда ясаган скрипка топширилди. Бундай скрипкада куй халишни кимлар орзуламаган дейсиз! Даниэл эса шундай улкан бахтга муяссар бўлиб, бу ўта ноёб скрипкада илк бор жозибали куй ижро этди.

...Халқимизда «Бола бошидан, ўғлон ёшидан» деган нақл бор. Чиндан ҳам болаларнинг нималарга иқтидори борлиги ақлини таниган кундан бошлаб сезилади. Даниэл Холиқов етти ёшида, 1991 йилда илк бор саҳнага чиққан, десак кўпчилик ишонмаслиги мумкин. Ўшанда у «Баҳор» концерт залида композитор Берионинг скрипка ва оркестр учун ёзган тўққизинчи концертини ижро этган эди. Етти ёшли боланинг камонни шунчалар маҳорат билан ишлатиши, борлиғи билан мусиқага эш бўлиши барчани ҳайратга солган эди. Ўшандаёқ жуда кўпчилик бу бола келажакда моҳир созанда бўлиб етишади, деб башорат қилган эди.

Даниэл Холиқов мусиқачилар оиласида туғилиб, ўсди. Бу албатта ёш боланинг келажагига таъсир кўрсатди. Ота-она унга мусиқа асбобларидан фойдаланиш борасида илк сабоқ ўргатдилар. Олти ёшга тўлганида эса Даниэлни Успенский номидаги махсус мусиқа мактаб-интернатига олиб келдилар. Бу ерда у Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган маданият ходими, ажойиб педагог Натан Мендельсон синфига қабул қилинди. Н. Мендельсон ёш Даниэлга аъло ғамхўрлик кўрсатди.

Бўлажак созандани энг аввало меҳнатга ўргатди. Санъатга чуқур муҳаббат руҳида, ижоднинг заҳматли онлари, қувончли дамлари қадрига етиш руҳида тарбиялади. Оқибат кутилганидан ҳам яхши бўлди. Устоз ҳали ўз фикрини охиригача айтиб улгурмасдан, шогирд уни илғаб оларди. Скрипка чалишнинг бутун сир-асрорини Даниэл жуда тез ўзлаштирди.

Даниэл Холиқов дастлаб Успенский номидаги мусиқа мактаб-интернатида, сўнгра консерваторияда, республикамизнинг бошқа концерт залларида чиқишлар қилди. 1993 йилда эса у биринчи бор Алмати шаҳрида ўтказилган скрипкачилар танловида иштирок этди. У танловда бир йўла учта — «Танловнинг очилиши», «Ажойиб мусиқа асарини яхши ижроси учун», Қозоғистон жамоа ташкилотларининг мукофотларига сазовор бўлди. Кейинроқ эса Германиядаги гастролларда юртимиз шарафини улуғлади.

1994 йил Даниэл Холиқов ва унинг устози учун сермаҳсул йил бўлди. У дастлаб Туркияда Болкент фестивалида қатнашди. Бу ерда Болкент симфоник оркестри жўрлигида Камилла Сен Санснинг асарини ижро этди. Тингловчилар ниҳоятда жўшқин руҳда ижро этилган мусиқа оҳангларидан ҳаяжонга тушдилар. Шу йил кузда эса ёш созанда Улуғбек номли жамғарма мукофотининг соҳиби бўлди.

Даниэлнинг маҳорати йилма-йил ўсиб борди, десак тўғри айтган бўламиз. 1995 йилда у Англияда Ўзбекистоннинг ўзига хос мусиқа мактаби борлигини намойиш этиб, лорд Иегуди Менухин танловида 25 қатнашчининг орасида бешинчи совриндор бўлди. Ҳакамлар ҳайъати: «У келажакда буюк мусиқачи бўлиши мумкин!», «Унинг чалган куйлари одамларни бахтли қилади!», дея хитоб қилди. Танлов президенти лорд Менухин эса ёзиб қолдирган хатида: «У скрипка учун туғилган», деб алоҳида таъкидлади. «Дэйли мэйл» газетаси ўзбекистонлик ёш скрипкачи ҳақида мақола эълон қилиб: «У ўзининг кичкинагина скрипкасида шундай мусиқа ижро этдики, ҳатто кўпчилик етук созандалар ҳавас қилиши мумкин», деб юксак баҳолади.

Ёш созанда шундан кейин Англияга ўқишга таклиф қилинди. Унинг устози Натан Мендельсон ҳам таклифнома олди. Лекин устознинг Тошкентдаги талайгина шогирдларини ташлаб кетишга кўзи киймади. Даниэл ва устози Тошкентда қолиб, ишлаб ўқимоқдалар.

Даниэл Холиқовнинг санъат осмонида нурдек балқиб чиқиши энг аввало Президентимизнинг ёш қобилиятларни тарбиялашга алоҳида ғамхўрлик кўрсатаётганлигининг натижасидир.

Ўйлаймизки, Даниэл Холиқов халқимизга кўпдан кўп ажойиб мусиқалар ҳадя этади. Унинг скрипкаси садоларида жаҳоннинг кўплаб буюк композиторларининг ўлмас асарлари янграйди. Бу ўз навбатида кўрсатилаётган чексиз ғамхўрликка муносиб жавоб бўлади.

Ғолиб МИРЗО.

СУРАТДА: ёш созанда Даниэл Холиқов.

Рашид Галиев олган сурат.

ГУЛЛАГИН, ЯШНАГИН, ТОПАВЕР КАМОЛ, ЖАҲОНДА ЭНГ ГЎЗАЛ ЎЗБЕКИСТОНИМ!

ЮКСАК МУКОФОТЛАР

Ўзбекистон Республикаси Президенти Ислом Каримовнинг 1996 йил 26 августдаги Фармонига биноан Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллиги муносабати билан давлат хизматчилари, ишлаб чиқариш ва хизмат кўрсатиш соҳаси ходимларидан, ҳуқуқни муҳофаза қилиш органлари ходимлари ва мудофаа вазирлиги ҳарбий хизматчиларидан бир гуруҳи Ватанимизнинг юксак мукофотлари билан тақдирландилар. Жумладан, Тошкент шаҳридан қуйидагилар давлатимиз мукофотларига сазовор бўлдилар.

«МЕҲНАТ ШУҲРАТИ» ОРДЕНИ БИЛАН

МУХАМЕДОВ Яқубжон — Тошкент шаҳар рангли босма фабрикаси ишчиси

ҚАЮМОВА Мавлуда Ғуломовна — «Тошкент чинни заводи» акциядорлик жамиятининг техник назорат бўлими бошлиғи.

«ДЎСТЛИК» ОРДЕНИ БИЛАН

КАМИЛЖОНОВ Абдуқодир — «Ўзбекистон темир йўллари» давлат акциядорлик компанияси Тошкент бўлимининг катта электр механиги

КИМ Радион Николаевич — «Ўзшаҳарсозлик лити» институти бош муҳандиси

САДИКОВ Амиржон Абдуллаевич—«Ўзэлектраппарат» очиқ турдаги акциядорлик жамияти ишлаб чиқариш мажмуаси бошлиғи

ШЕРОВ Турғун—2-троллейбус депосининг ҳайдовчиси.

«ЖАСОРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

НУРМУҲАММЕДОВ Бахтиёр Гафарович — Тошкент шаҳар прокурорининг ўринбосари

«ШУҲРАТ» МЕДАЛИ БИЛАН

ДАДАМУҲАМЕДОВА Фируза Абдусаттаровна — Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси бўлим бошлиғи

АДИЛОВА Халида Муталовна — «Лола» фирмасининг катта устаси.

ИВАНОВ Александр Васильевич — «Тошметроқурилиш» бошқармасининг 2-тоннель отряди бошлиғи.

ИСАЕВ Торабой — «Тошкент машинасозлик корхонаси» акциядорлик жамияти қолипловчиси.

МАГАЙ Борис — Тошкент шаҳри истиқболни белгилаш ва статистика бош бошқармаси ҳисоблаш марказининг бошлиғи

МУСАЕВ Рихсибой Хожиакбарович — Тошкент полиграфия комбинати бўлим бошлиғи

САГАТОВ Мурат Пўлатович — «Наврўз» савдо ишлаб чиқариш комплексининг катта официанти

ТАШПЎЛАТОВ Ринат Шаахмедович — «Газавтоматика» акциядорлик жамиятининг чилангари.

ШИМЁНОВА Валентина Фёдоровна — Тошкент тўқимачилик комбинати акциядорлик жамияти бош муҳандиси.

ШУЛИКИН Пётр Алексеевич — «Ўзбекқишлоқмаш» ишлаб чиқариш бирлашмасининг электр пайвандловчиси.

ҚУРБОНОВ Рўзимат — «Тошшаҳарйўловчитранс» давлат уюшмасининг 2-автокорхона ҳайдовчиси

ҚУРБОНОВ Тоҳир Қурбонович — Ҳамза тумани ҳокимлигининг коммунал фойдаланиш бирлашмаси 4-ижара корхонаси чилангари.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН ҚУРУВЧИ»

ГОЛОВЛЁВ Геральд Георгиевич — «Ўзсантехгазмонтаж» тресты бошқармаси бошлиғи.

«ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИДА ХИЗМАТ КЎРСАТГАН САНОАТ ХОДИМИ»

АКБАРОВ Хайрулла Асадович — Тошкент «Қизил Тонг» акциядорлик жамияти бошқаруви раиси

КУЧЕРОВ Вадим Петрович — В. П. Чкалов номли Тошкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмаси давлат акциядорлик жамияти бош директори

СИПИН Александр Георгиевич — Ўзбекистон нефт ва газ илмий тадқиқот ва лойиха институти бош муҳандиси

ҚИРҒИЗБОЕВ Алижон Элчибоевич — «Мебель» акциядорлик жамияти бошқаруви раиси

Теннис

ПРЕЗИДЕНТ КУБОГИНИНГ НУФУЗИ ОРТМОҚДА

Генрих ДАШЕВСКИЙ,
Ўзбекистон Республикаси теннис федерациясининг вице-президенти:

— Мустақиллигимизнинг дастлабки беш йилида турли соҳаларда салмоқли ютуқларга эришганимиз каби, спорт, хусусан, теннисннинг ривожида ҳам кўзни қувонтирадиган улкан ўзгаришларнинг гувоҳи бўлмоқдамиз. Андижон, Самарқанд, Фарғонада замонавий кортлар қурилди, Қарши, Қувада ҳозир шундай иншоотлар бунёд этиляпти.

Хуллас, ўзбек тенниси бутун жаҳон узра ўз мавқеини топди, десак муболаға бўлмайди. Шундай катта бунёдкорлик, ташкилий ишлар амалга оширилаётган бир пайтда республикада теннисни ривожлантиришга мўлжалланган узоқ муддатли дастур қабул қилишнинг ҳам фурсати етди. Зеро, пойтахтда «Саломатлик», «Пахтакор» спорт мажмуалари, Юнусободда кортлар кўп, Чилонзорда ҳам қуриляпти. Оламшумул халқаро турнирлар ўтказяпмиз. Энди эса биз теннис йўриқчилари, мураббийлар, ҳакамлар, ўйинчилар тайёрлашимиз керак. Ўзбекистон теннис федерацияси теннисни оммавий ривожлантириш, уни тарғиб этишга янада жиддийроқ киришиши даркор. Келгусида теннис кортлари маданият, жисмоний чиниқиш, мароқли дам олиш марказлари бўлиб қолиши зарур. 8 ёшдан 80 ёшгача бўлган кишилар бу ерда яхши дам олиб, соғлиқларини тиклаб кетишлари керак. Бунинг учун эса янада кўпроқ тер тўкишимиз лозим бўлади.

Мана, Мустақиллик байрами арафасида ва ундан сўнг теннис бўйича бирин-кетин иккита йирик халқаро турнирлар ўтказиляпти. Куни кеча Самарқандда бошланган Челенжер мусобақаларида Италия, Франция, Испания, Голландия, Германия, Швеция каби давлатларнинг кучли теннисчилари иштирок этмоқдалар. Шу мақсадда ушбу тарихий шаҳарда жуда кўп ишлар амалга оширилди. Теннис корти трибуналари кенгайтирилди, ечиниш хоналари яхшиланди, сауна қурилди, йўл асфальтланди. Ва ушбу мусобақалар Тошкент, Фарғона, Андижондаги каби жуда қизиқарли ва файзли ўтмоқда.

2 сентябрда бошланадиган, ҳар йили ишқибозлар сабрсизлик билан кутадиган анъанавий Ўзбекистон Республикаси Президенти Кубоги учун халқаро мусобақа старт олишига ҳам саноқли кунлар қолди. Бу гал унинг нуфузи ҳам, ташкилий жиҳатлари ҳам янада юқорироқ бўлади. Мукофот жамғармаси 126 минг АҚШ доллари бўлган ушбу мусобақаларнинг асосий баҳсларида ҳар доимгидек энг кучли ҳамюртларимиз — Профессионал теннис ассоциацияси таснифига кўра 119 рейтинг рақамига эса Олег Огородов ҳамда 336 рақамли Дмитрий Томашевичлар иштирок этадилар. Шунингдек, бу йилги Президент Кубоги мусобақаларида испаниялик машҳур катта ракетка устаси Эмильно Альварес (рейтинг рақами 120), Андрей Черкасов (Россия, 138), Фредерик Феттерейн (Дания, 127), Лоренс Тильман (Италия, 190), Даниэл Бальдуччи (Италия, 205), Фредерик Виту (Франция, 208)лар билан бирга бизга яхши таниш бўлган Мигель Фастура, Франко Давин (Аргентина), Аттила Саволт (Венгрия), Офер Села (Исроил) ҳамда Президент Кубогининг биринчи ғолиби Чак Адамс (АҚШ)лар ўзаро куч синашади.

Ҳар доимгидек бу гал ҳам республикамиздаги Челенжерлар ва Президент Кубокларини ўтказишда бош-қош бўлувчи жаноб Сассон Какшуриннинг жамоаси барча масалаларни ўз вақтида, лозим даражада очиш ишларини намунали амалга оширмоқда. Ўйлайманки, бу гал кўплаб халқаро турнирлар «қозонларида қайнаб», Уимблдон, Атланта олимпиадаси каби улкан теннис байрамларида иштирок этиш шарафига муяссар бўлган етакчи теннисчиларимиз — Олег Огородов ва Дмитрий Томашевичларнинг ғалаба учун курашишга барча имкониятлари етарли. Билъакс, тез орада улар катта спортда жуда зарур бўлган ўзларининг доимий ҳомийларини топсалар, бу келгусидаги ғалабалари учун муҳим омил бўлар эди.

Ҳужумда — ўзбек теннисининг энг ёруғ юлдузи Олег Огородов.

Султон АКБАРИЙ

ТЕМУР САЛТАНАТИНИНГ ОЛТИН ДАРВОЗАСИ — ШОШДАН САЛОМ!

Салом, Истиқлол!
Салом, Истиқбол!
Салом, Иқбол!
Салом, Озодлик!
Салом, Ободлик!
Салом, Шодлик!

Табиатда неки нарса бор Эркинликка интилади. Неки жондор бор Эркинликни севади. Дарахтлар ҳам, одамлар ҳам, тоғлар ҳам, арслонлар ҳам, сувни бўғса тошади. Ерни ювиб кетади. Тоғни кўпорса, Ер силкинади. Чинорни қулатса, замин силкинади. Бу — эскилардан қолган ҳикмат!

Ўзбекнинг эзгу бир дуоси бор: «Кенг феъл, кетмас давлат берсин, тинчлик, хотиржамлик бўлсин!» Бу илоҳий неъмат. Ана шу неъматга Туркистон ва Турон элларини мустақиллик етказди. Бунга шукр қилишимиз керак.

Менинг саодатим, ибодатим шулки етмишга яқинлашганимда очиқ кун юзини кўролдим, она заминнинг қадрияти тикланишига тирик ҳужайрадек гувоҳ бўла олдим. Бугунги Ўзбекистонимиз шоҳсупада турган ҳазрати Амир Темурнинг буюк армонидир. Уни таъриф-тавсифлашга қалам ожиз. Шундоқ бўлса-да мен янги машқларимдан бирида дегандим:

Туркистон — отаси.
Турон — онаси.
Жайхуни, Сайхуни эгиз
боласи.
Амирул Темурнинг
саломхонаси.
Ўзбекистон — олтин
кошонам.
Кундай ёруғ экан
пешонам.
Бол томган боғларда
либосим гулдан.
Ўчмаган чўғдай бош
кўтардим кулдан.
Сайрашни ўргандим
субҳи булбулдан
Ўзбекистон — олтин
кошонам.
Мустақиллик ила
шоҳонам!

Ўтмишсиз келажак йўқ. Заминсиз Ватан йўқ. Таржимаи ҳолсиз инсон йўқ. Минг надоматларким, ўзбек фуқароси бир юз йигирма беш йил чоризм ва советизмнинг тутқуни бўлиб келди. Бу замон бизнинг тарихимизни кўмди, сахтиён муқовали китобларимизни мусодара қилди. Қадриятларимизни топтади. Масжид-мадрасаларимизни ер билан текислаб ташлади. Боболаримизнинг арвоҳини чирқиллатди. Тошкент кўчаларининг тўқсон фоиздан мўлроғи русча атамалар билан номланган эди. Қайга борманг марксизм-ленинизм классиклари обидаларини кўрардингиз. Туркистон жаллоди Фрунзенинг номи ҳар қадамда учрарди. Куйбишев, Дзержинский, Калинин, Оржоникидзе — бутун бир Сиёсий Бюро Ўрта Осиёни бошқараётганга ўхшарди. Алҳазар, алҳазар!

Энг даҳшатлиси шундаки. Ленин замонида «қулоқ» деган ғайри атама чиқди. Коллективлаштириш баҳонасида энг ишбилармон «қулоқ»ларимизни синф сифатида тугатдилар, Миллий уйғониш қалдирғочлари — жадидларни гумдон қилдилар. Эшонларни қолдирмадилар, эрк исёнчиларини дорга осдилар. Бунақа фожиалар беҳисоб. Тарих байтал эрмаски, дуч келган миниб кетаверса. Зобитлар ана шу ақидани тушунмадилар. Ўзбекияни ёппасига саводсизга чиқардилар. Ана шу туҳмат қилча тўғри бўлса, унда Туркистон Афлотунлари — ал-Форобийни, Абу Райҳон Берунийни, Ибн Синони, ҳазрат Яссавийни, Мир Алишер Навоийни қандай, ким деб атаган бўлардик?!

Амир Темурчи, Мирзо Улуғбекчи?! Бундай нодир сиймоларни қайси дунё кўрган!

Туркистонда шарқ уламолари ўрнига совет шарқшунослари вужудга келди. Улар тарихимизни лой, сомон билан чаплаб ташладилар, ўзбек шажарасини таг-туги билан юлиб ташладилар. Бунга қандай чидаш мумкин, ахир?

Рост гапни айтмоқ керак.
Иймонга қайтмоқ керак
Мудраб ётган ғурурни
Тонгда уйғотмоқ керак.

Буни айтишимга боис Шўро даврида биз гўё оловни кўрмагандек, сарғайиб қолгандек бетларимизни ҳам, кўзларимизни ҳам, бурунларимизни ҳам, тилларимизни ҳам ҳаддан ташқари қизиллаштириб юборган эдилар. Ҳаммаёқ қизиллашиб кетган эди: қизил майдон, қизил байроқ, қизил юлдуз, қизил чойхона, қизил тўй, қизил бурчак, қизил гвардия, қизил қўшин, қизил тахта, қизил кўприк... Эркинлик шарофати ила «қизиллар» архивга топширилди. Тошкентда Амир Темур хиёбони, Мустақиллик майдони. Ўзбекистон Миллий боғи қарор топди.

Ҳайриятки, бизни жонзот туғмади. Азал-азалдан зоти шарифмиз. Қуёш боласимиз. Аллоҳнинг инояти ила насибамиз бутун, пешонамиз ярқироқ экан. Буни бизга Мустақиллик кашф этди. Уйдирмаларни елга совурди. Темурнинг «Салтанатимнинг олтин дарвозаси» деган ҳақиқат бугун яна тоза рухсорини кўрсатди.

Сувлар равон оқаётир. Япроқлар шивирлашаётир. Юлдузлар қош қоқаётир, Шамоллар осуда эсаётир. Ўзбекистон кўрса кўргудек, сочларини толим-толим ўргудек. Ўн саккиз минг оламнинг зеб-зийнати бўлиб турибди. Не-не давлатлар, не-не подшоҳлар унинг бичимини кўргали, ундан андоза олгали зиёратга келяпти. Мустақиллик деганлари ана шу маъбуда-да!

Яна нима керак бизга — Туркистон бир, Ватан бир! Мусулмон бир, иймон бир, ихтиёр бир, биру бор бир, тақдир бир, тарих бир!

...Бугун мен ширин тушлар кўриб хушбахт уйғондим. Етмиш икки томирим аллақандай бир шуур билан уриб турганга ўхшарди. Кишилик кийимларимни кийиб пойтахтимизнинг бош майдонига йўл олдим. Йўл-йўлакай кўзларим қамашиб борарди. Ана давлат, ана савлат! Ана бўрк, ана кўрк! Ана тимсол, ана мисол! Алвонлар, ипаклар, бахмаллар — тириклик экинзорида битган ҳосил маҳсулотлари. Ҳамшаҳарларимга тикиламан: бир чиройли бўлиб кетишибди, ҳавасинг келади!

Мен шунда Мустақиллигимизнинг бош кашшофи Ислом Каримовнинг донишмандлигига, халқнинг пири эканлигига яна бир карра иймон келтирдим. Чиндан ҳам Озодлик дунёсини тебратишнинг ўзи бўлмайди. Худо ёрлақаган инсонгина валий бўла олади.

Сафо байрамлари
муборак.
Собит қадамлари
муборак.
Тоза оламлари муборак.
Одил қаламлари
муборак.

Азиз ватандошлар! Олганларингиз олтин бўлсин, тўйларингиз олдин бўлсин! Дунёда неки гўзаллик, неки шарафлик, неки баракалик, ҳаммаси сизларга буюрсин! Қалбимда эса илоҳий бир сурон:

ОЗОД ШАРҚНИНГ ОЛТИН ДАРВОЗАСИ — ТОШКЕНТДАН САЛОМ!

ШАРҚ ЮЛДУЗИНИНГ ГАВҲАРИ

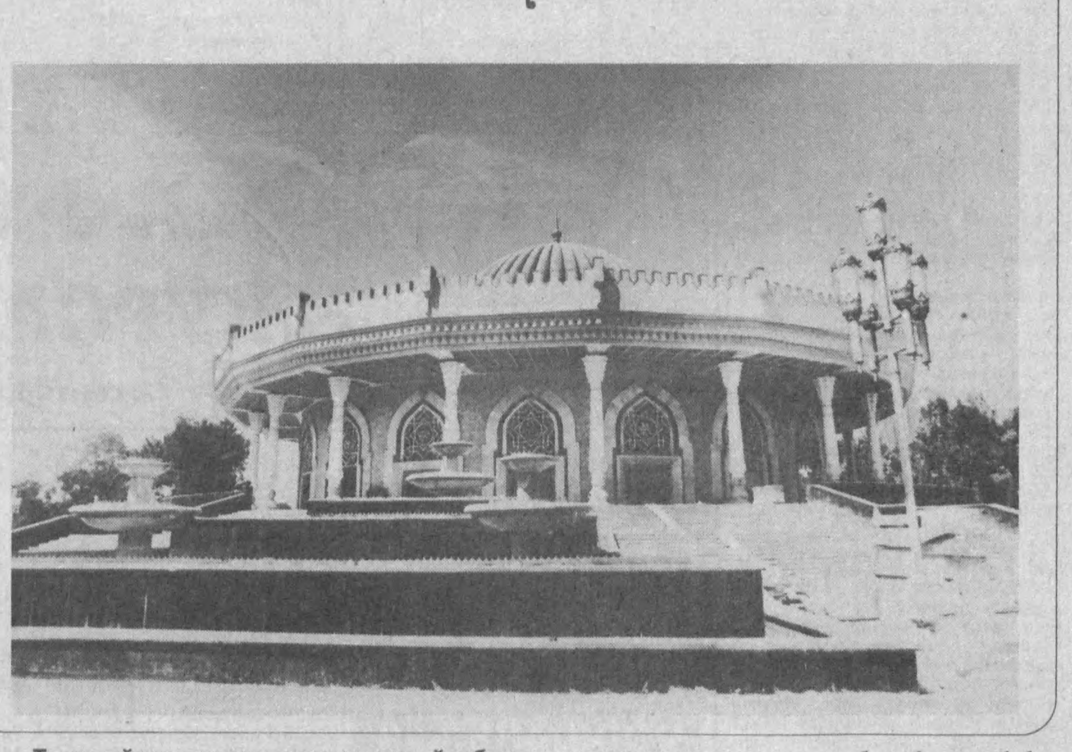

Темурийлар тарихи давлат музейи биносига қараган кишининг ҳайрати бир олам бўлмасдан иложи йўқ.

Унинг айланаси, тўғрироғи юмалоқ шакл касб этгани худди абадиятнинг тимсоли. Чунки Амир Темурнинг ҳаёти, фаолияти, у тузган буюк салтанатнинг тақдири абадиятга қиёс қилгуликдир. Ушбу кошонани ушлаб турган 18 устун эса куч-қудратнинг рамзи десак тўғри бўлади. Нилий гумбаз бизнинг беғараз дилимиздаги олий мақсадимиз — тинчлик, ҳамкорлик, дўстликни улуғлаётгандек. Ушбу беқиёс меъморлик обидаси юртбошимизнинг олиб бораётган адолатли сиёсатининг намунаси сифатида шаҳримиз марказида кўр тўкиб турибди.

Ноёб кошонанинг лойиҳаларини чизган меъморлар Муҳаммадамин Расулов ҳамда Абдуқаҳҳор Турдиевга бир неча саволлар билан мурожаат қилдик.

— Лойиҳани қанча муддат тайёрлаб улгурдингиз?

— Дастлаб ишчи гуруҳи туздик. Унга Абдулла Қосимов, Талъат Ниёзхўжаев сингари ўн беш-йигирма меъмор киритилди. Январь ойида ер ишлари бошланди. Айнан шу пайтда лойиҳа ҳам тайёр бўла бошлади. Айтиш муминки лойиҳа билан қурилиш баробар олиб борилди. Лойиҳанинг тайёр қисмлари қурувчиларга пешма-пеш етказиб берилди.

— Бошқа ташкилотлар ҳам қатнашдими?

— Қурилишга алоқаси бор барча ташкилотлар музей тикланишида меҳнат қилди. «Турон» ҳиссадорлик жамияти бош пудратчи бўлди. «Тошшаҳлойиҳа» институти муҳандислик ишларини бажарди. Фидойилик кўрсатган институтнинг муҳандиси Александр Мариндан жуда миннатдормиз. Қурилишда чет эл фирмалари ҳам қатнашди. Масалан, Югославиянинг «Торсвик» фирмаси электр ишларини бажарди. Фирманинг бошлиғи Милорад Дублевич ҳамма ишни кўнгилдагидек бўлишига ҳаракат қилди. Бундан ташқари «Усто» халқ ҳунармандчилиги бирлашмаси, ганчўймакорлик усталари, наққошлар, рассомлар меҳнат қилишди.

— Бинонинг Амир Темур замонидаги Тиллакори, Гўри Амир обидаларидан ибрат олиб ишланган жойлари борми?

— Тўғри айтдингиз. Самарқандга бориб қадимги биноларни синчиклаб ўргандик. Бир сўз билан айтганда ундан андоза олган жойларимиз бўлди. Ўша замон меъморчилик услубларидан фойдаландик. Лекин музей биноси катталиги билан фарқланади. Гўри Амирнинг гумбазлари ғиштдан ишланган бўлса, музейники эса металл конструкциялардан тикланди. Қисқаси Темур даври ёдгорликларининг услуби тўла сақлаб қолинди.

Музей энг янги техника, электроника, коммуникация, қисқаси техник жиҳозлар билан оролланди. Ҳатто экспонатларни сақлаш, видео, аудио, ахборотлар олиш компьютерлаштирилди. Бу ҳам замонамизнинг ўзига хослиги билан ўтмиш меъморчилигининг уйғунлашиб кетганлигидан нишонадир.

Ҳозир Темурийлар тарихи давлат музейи кўзни яшнатиб турибди. Лойиҳада нимаики кўрсатилган бўлса барчаси тўла амалга оширилди. Ишончимиз комилки, у Шарқ юлдузининг яна бир гавҳари сифатида Тошкентда бўй кўрсатмоқда.

Толиб САЪДУЛЛАЕВ
ёзиб олди.

Табрикларимизни қабул этгайсиз

МУВАФФАҚИЯТЛАР ЁР БЎЛСИН

Райнхарт БИНДЗАЙЛЬ,
Германия Федератив Республикасининг Ўзбекистон Республикасидаги фавқулодда ва мухтор элчиси:

— Германия Ўзбекистон мустақиллигини қўллаб-қувватлаб, унга Европа Иттифоқи билан алоқаларни йўлга қўйишда кўмаклашмоқда. Жумладан 1996 йил 21 июнда Ўзбекистон Европа Иттифоқи билан шартнома имзолашида Германия уни қўллаб-қувватлади.

Иқтисодий соҳада ҳамкорлик қилиш учун ҳар иккала томон ҳам чекланмаган беқиёс имкониятларга эга. Мақсадимиз мавжуд имкониятлардан самарали фойдаланиб, яхши натижаларга эришишдир. Иқтисодий ҳамкорликка ёрдамлашиш мақсадида Германия имтиёзли кредитлар берди. Ўтган тўрт йил мобайнида Германия молиявий ва техникавий ҳамкорлик сифатида Ўзбекистонга 100 миллион доллар маблағ ажратди. Ҳозир мамлакатларимиз ўртасидаги йиллик умумий савдо ҳажми ярим миллиард доллардан ошиб кетди.

Маданий-маърифий соҳалардаги алоқалар ҳам ривожланиб бормоқда.

Ўзбек халқига бундан беш йил аввал танлаган йўли — мустақиллик, демократия ва бозор иқтисодиётига ўтиш йўлида муваффақиятлар тилайман.

АЗАЛИЙ ДЎСТЛИК

Шафқат Али ШАЙХ,
Покистоннинг Ўзбекистондаги фавқулодда ва мухтор элчиси:

— Мамлакатларимиз ўртасидаги қадимдан мавжуд бўлган биродарлик, дўстлик Ўзбекистон ўзини озод деб эълон қилган кундан бошлаб қайта туғилди. Ҳозирги кунгача давлатларимиз ўртасида ҳамкорликни ривожлантиришга қаратилган кўплаб ҳужжатлар имзоланган. Покистон Ўзбекистоннинг ижтимоий ташкилотлари билан, хусусан ЭКОСАН, Халқаро Амир Темур фонди билан ҳам яқиндан ҳамкорлик қилмоқда. Албатта, бу ҳамкорлик Ўзбекистон мустақиллиги туфайли амалга ошмоқда.

Халқларимизнинг мустақиллик байрамлари бир-биридан икки ҳафтагина фарқ қилади, холос. Бу эса икки миллатнинг дилдош, қардошлигини билдиради, деб ўйлайман. Бизнинг халқимиз учун муборак кунда Ўзбекистон халқи ҳам шодиёналаримизда иштирок этмоқда. Фурсатдан фойдаланиб, мен Ўзбекистон мустақиллиги билан барча ўзбек халқини покистонлик ватандошларимиз номидан табриклайман. Мамлакатларимиз ўртасидаги дўстлик абадий бўлсин.

БОЛАЖОН ЮРТ

Шухрат РАҲИМЖОНОВ,
Бирлашган Миллатлар Ташкилотининг болалар жамғармаси (ЮНИСЕФ)нинг Ўзбекистондаги ваколатхонасининг соғлиқни сақлаш бўйича маслаҳатчиси:

— Ҳар қандай илғор жамият худди ота-она каби ўз фарзандлари ҳам маънан, ҳам жисмонан соғлом ва бақувват бўлиб камол топиши ҳақида ғамхўрлик кўрсатади. Шу боисдан ҳам Ўзбекистон Президенти Фармони асосида «Соғлом авлод учун» жамғармаси ташкил этилганлиги навқирон давлатнинг инсоний қадриятларга содиқлиги намунасидир. Республика ўсиб келаётган ёш авлодни ўз мамлакатига муносиб қилиб камол топтиришга интилмоқда. Ҳар бир бола тақдири учун давлат ўзини жавобгар деб билмоқда.

Ҳозирги кунда 140 мамлакатда ЮНИСЕФнинг ваколатхоналари ишлаб турибди. Ташкилотимиз олдида жаҳондаги барча мамлакатларда болалар ҳуқуқи тўғрисидаги Конвенцияни қабул қилишга эришиш вазифаси турибди. 1989 йилда қабул қилинган ушбу Конвенция ҳозир 150 дан ортиқ давлатда ратификация қилинди. Ўзбекистон 1994 йилда мазкур Конвенцияни ратификация қилган. Унда соғлиқни сақлаш, ижтимоий ҳуқуқ, атроф-муҳит муаммоларига бағишланган йўналишлар бор. Ваколатхонамиз ана шу йўналишлар бўйича бошқа ташкилотлар билан ҳамкорликда иш олиб бормоқда. Айниқса, Оролбўйи болалари саломатлигини тиклашга алоҳида эътибор беріляпти.

Соғлом авлод — соғлом келажак, деб бежиз айтилмаган. Ташкилотимиз келажаги буюк давлатнинг ҳар томонлама баркамол бунёдкорларининг вояга етишига ўз ҳиссасини қўшади, деган умиддамиз.

Танловлар

«ЯХШИ ОИЛА — БАХТ РАМЗИ»

Юнусобод туманида Мустақиллигимизнинг 5 йиллигига бағишлаб Ғуломмаҳмуд Абдуллаев номли маҳалла гузарида «Яхши оила — бахт рамзи» кўрик-танлови ўтказилди.

Туман маданият ишлари бўлими, хотин-қизлар қўмитаси ҳамда «Маҳалла» жамғармаси томонидан ташкил этилган ушбу кўрик-танловга пухта тайёргарлик кўрилган эди. Шу мақсадда туман ҳудуди 5 та зонага бўлиниб, барча 48 та маҳалладан энг намунали беш оила аниқланди ва улар ўзаро беллашдилар.

Ниҳоят, баллар ҳисоблаб чиқилгач, «Шивли» маҳалласида 57 йилдан бери истиқомат қилувчи, 13 та фарзанд тарбиялаб уларнинг ҳаммасини олий маълумотли қилган Зийнат опа Каримовалар оиласи ҳақли равишда «Яхши оила — бахт рамзи» кўрик-танловининг ғолиби деб топилди. Ғуломмаҳмуд Абдуллаев маҳалласида истиқомат қилувчи Маҳмуд ака Исроиловлар оиласи иккинчи, Фирдавсий маҳаллалик Ғанихон ака Набихоновлар оиласи эса учинчи бўлди. Якунловчи баҳсда қатнашган барча бешта оила, ҳудудий танловни яхши ўтказган, маҳаллалар оқсоқоллари, фи-

налга чиқа олмаган, бироқ аҳил ва намунали оилаларга ҳам танлов ташкилотчиларининг фахрий ёрлиқлари ва қимматбаҳо совғалари топширилди.

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Ишқибозлар дил изҳори

УМИДИМИЗ КАТТА

Тўхтасин КАРИМБЕРДИЕВ,
техника фанлари номзоди, доцент:

— Ўзим «Оқибат» маҳалласида истиқомат қиламан. Шуни қувонч билан таъкидлашни истардимки, «Юнусобод» теннис клубининг кортлари қурилгач у маҳалламиз чиройига янада чирой қўшди. Биз ёшлигимизда футболга қизиққанмиз. «Пахтакор»нинг ҳужумкор ўйинларини ўйингоҳга бориб кўрардик. Ўзим шахмат доначаларини ҳам суриб тураман. Буни қарангки, Президент Кубоги туфайли мен ва яна бир қанча маҳалладошларимиз биз учун янги бўлмиш теннисга жуда қизиқиб қолдик.

1994, 95-йиллардаги Президент Кубоги ўйинларининг жуда кўпларини бевосита кортларда томоша қилдик. Бир тасаввур қилинг-а, атроф ғир-ғир шабада, майдонда эса шиддатли ўйин кетмоқда. Шундай қизиқарлики, ҳатто чор-атрофни, турмуш ташвишларини ҳам бир лаҳза унутасан. Венгриялик Шандор Ножалининг эҳтиросли ўйини, Карим Аламининг кучли ва аниқ зарбалари ҳамон ёдимиздан кўтарилгани йўқ.

Бу йилги Президент кубоги мусобақаларидан ҳам умидимиз катта. Зеро, кейинги 3-4 йил ичида катта маҳорат ва тажриба тўплаган, Уимблдон мусобақаларининг қатнашчиси Олег Огородов, манаман деган теннисчиларни ҳам доғда қолдирадиган Дмитрий Томашевичлар учун шаҳримиздаги спорт ишқибозларини қувонтирадиган фурсат келди деб ўйлаймиз. Биз ишқибозлар эса кортларни тўлдириб, ҳамшаҳарларимизни ғалабаларга руҳлантиришга доимо тайёрмиз.

«Ватан — саждагоҳ каби муқаддас» танлови якунланди

Besh-Yogoch

ҒОЛИБЛАРНИ ҚУТЛАЙМИЗ!

Маълумки, Ўзбекистон Мустақиллигининг беш йиллиги муносабати билан «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари таҳририяти «Besh - Yogoch» («Бешёғоч») фирмаси билан биргаликда «Ватан —саждагоҳ каби муқаддас» шиори остида танлов эълон қилган эди. Танловга келган ва газета саҳифаларида ёритилган материаллар ва суратларда республикамизда юз бераётган беқиёс ўзгаришлар чуқур ва ёрқин тасвирланди. Ватанга муҳаббат туйғусининг муқаддаслиги ҳар бир фуқаро, бутун-бутун жамоаларнинг буюк мақсадига айланганлиги ўз ифодасини топди. Танловда ёзувчи ва шоирлар, журналистлар ўз асарлари билан фаол иштирок этишди.

«Ватан—саждагоҳ каби муқаддас» танлови ҳайъати аъзолари Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг беш йиллиги байрами тантаналари арафасида газета саҳифаларида босилган публицистик мақолалар, бадиалар, поэтик асарларни кўриб чиқиб, таъсис этилган мукофотларни қуйидаги муаллифларга беришга қарор қилди:

• **Биринчи мукофот - шоир ва журналист Темур УБАЙДУЛЛОга** - она юртни мадҳ этувчи туркум бадиалари учун.

• **Иккинчи мукофот — Ўзбекистон Республикасида хизмат кўрсатган журналист Тўлқин РАСУЛЕВ (марҳум) ва тарих фанлари номзоди, элшунос олим Билол АМИНОВга**— «Қадамингизга ҳасанот, Соҳибқирон!» публицистик мақоласи учун.

• **Учинчи мукофот - журналист Зоир ТУРСУНОВга** — «Мен нечун севаман она тупроқни» бадиаси учун.

Рағбатлантирувчи мукофотлар қуйидагиларга берилди:

• **Ўзбекистон халқ ёзувчиси, Ўзбекистон Давлат мукофотининг совриндори МИРМУҲСИНга** - «Фалакда - Қуёш, Ерда она юрт» публицистик мақоласи учун.

• **Қозоғистонлик шоир Баҳодир СОБИТга** — «Мағрибу Машриқда порлаган юлдуз» достон-монологи учун.

• **Журналист Абдумалик АБДУРАҲМОНОВга** - мустақиллик шарофати билан хорижда таҳсил олаётган ва юрт соғинчини туйган ёшлар тўғрисидаги бадиаси учун.

• **Шоира Кавсар ТУРДИЕВАга** — «Эртанги ёруғ умримиз» бадиаси учун.

• **Шоир Маҳмуд ТОИРОВга** — Ватан ҳақидаги туркум шеърлари учун.

Энг яхши суратлар учун мукофотлар қуйидагиларга берилди:

• **Биринчи ўрин — Рустам ШАРИПОВга** — Тошкент ва тошкентликлар тўғрисидаги туркум суратлари учун.

• **Иккинчи ўрин — Рашид ГАЛИЕВга** — шаҳардаги қурилиш иншоотларидан олинган туркум суратлари учун.

• **Учинчи ўрин — Равиль АЛЬБЕКОВга** — «Соғлом авлод учун» мавзуидаги туркум суратлар учун.

«Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари таҳририяти «Ватан -саждагоҳ каби муқаддас» танловига ҳомийлик қилганлиги учун **«Бешёғоч»** фирмасига ва унинг президенти **Б.С. КАРИМОВга** миннатдорчилик изҳор этади.

ОЗОД, ОБОД ЧАМАНИМ

(Қасида)

Қутлуғ бўлсин беш ёшинг,
Эзгуликка эш ёшинг,
Кулсин толе қуёшинг,
Маҳобатли Ватаним,
Малоҳатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Истиқлол завқин туйған,
Истиқбол куйин суйган,
Мардона қадам қўйган,
Шижоатли Ватаним,
Матонатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Улуғлаган аслини,
Насабини, наслини,
Ҳар бир они, фаслини,
Диёнатли Ватаним,
Қиёматли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Танитган ўзлигини,
Дўстга чин сўзлигини,
Бир қошу кўзлигини,
Мурувватли Ватаним,
Муҳаббатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Донғи кетган жаҳонга,
Макон пахта, зар, донга,
Бағри дарё, уммонга,
Саховатли Ватаним,
Салобатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Дўстлик, тинчлик шиори,
Илму урфон ҳамкори,
Барқарорлик диёри,
Эл-элатли Ватаним,
Кафолатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Мард қиз, ўғлонлари бор,
Жасур посбонлари бор,
Кўкси қалқонлари бор,
Ҳимоятли Ватаним,
Ҳидоятли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Беш йилда беш асрлик,
Ҳар жабҳада ҳар турлик,
Ишлар қилган арзирлик,
Жасоратли Ватаним,
Фазилатли Ватаним,
Ўзбекистон — жон-таним,
Озод, обод чаманим!

Қутлуғ бўлсин беш ёшинг,
Эзгуликка эш ёшинг,
Бўлсин омон юртбошинг,
Садоқатли Ватаним,
Саодатли Ватаним,
Ўзбекистон жон-таним,
Гулла, яшна, чаманим!

Искандар РАҲМОН.

Бош муҳаррир Эркин ЭРНАЗАРОВ

ДУШАНБА, 2

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.40 «Ҳафтанома».
*
8.40 «Қизлар гулдастаси».
9.10 «Ипак йўли — дўстлик йўли». Публицистик кўрсатув.
9.25 «Куз лавҳалари». Кинодастур.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қочоқ велосипед». Мультфильм.
10.15 «Анъана ва замон». Тошга битилган куй.
10.55 «Санъат ғунчалари».
11.25 ЎзТВ хазинасидан. Саид Аҳмад. «Келинлар қўзғолони». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек драма театрининг спектакли.
13.30 Ўзбекистон телерадиокомпанияси эстрада-симфоник оркестрининг концерти.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Истиқлол қўшиқлари». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.30 «Эркатой».
18.50 «Мозийдан садо».
19.05 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 Биржа ва банк хабарлари.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Таълим — мустақиллик пойдевори».
21.20 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
21.40 «Морена Клара». Телесериал.
22.20 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
23.00 «Ўзбекистон — Ватаним маним!». Республика қўшиқ кўрик-танлови якунларига бағишланади.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Оламга саёҳат».
00.25 Тунги тароналар.
00.35 — 00.45 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 БУ — МЕНИНГ, СЕНИНГ, БИЗНИНГ — ИСТИҚЛОЛ!
Гўзалликда танҳо — Ватаним!
Эълонлар.
Боламнинг тилида — юртим шарафи.
Дилдаги тилаклар.
Беш ҳалқа олқишлари.
Бир қўлингда иймонинг бўлсин!
Турон — аждодлар мероси.
Бир қўлингда қиличинг бўлсин!
Дилдаги тилаклар.
Гўзалликда танҳо — Ватаним!
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Истиқлолни куйлар — Ёшлигим!»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Гўзалликда танҳо — Ватаним!
Дилдаги тилаклар.
Беш ҳалқа олқишлари.
«Ёшлик — сени ким севмаган...».
«Даракчи» — байрам хабарлари.
«Инкассатор -96».
«Норизо ва ношукурлар» туркумидан телесериал (Миср Араб Республикаси).
Дилдаги тилаклар.
Беш ҳалқа олқишлари.
Оҳанглар ва Эълонлар.
«Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
Гўзалликда танҳо — Ватаним!

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Ёз билан хайрлашув». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
18.10 — 20.35
*
20.35 «Тоғлар чорлайди», «Тентак дарасида». Телефильмлар.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Саломатлик — туман бойлик».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Ҳамкорлик — тараққиёт нишонаси». Вьетнам мустақиллиги кунига.
20.05 «Жаҳон». Халқаро шарҳ.
20.25 Эълонлар.
20.30 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
21.15 «М»-хабар.
21.25 Эълонлар.
21.30 «Рақслар қанотида».
22.00 Европа лавҳалари.
22.30 Эълонлар.
22.35 «Спорт-тайм».
23.05 Эълонлар.
23.10 — 23.20 «Хайрли тун!».

СЕШАНБА, 3

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Олам ва одам». Маърифий кўрсатув.
9.00 Биржа ва банк хабарлари.
9.20 «Самарқанд». Телефильм.
9.30 «Мен туғилган тупроқ». Публицистик кўрсатув.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Бу дамлар ўхшар эртакка». Болалар учун қизиқарли дастур.
10.35 Инглиз тили.
11.05 «Фермер». Тележурнал.
11.30 ЎзТВ хазинасидан. Саид Аҳмад. «Фармонбиби аразлади». Аброр Ҳидоятов номидаги Ўзбек драма театрининг спектакли.
13.30 Ўзбек куйларидан концерт.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Болалар учун. «Гўзаллик олами».
18.35 «Виждон». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дурдона».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Бизнес-академия».
21.20 «Оҳанглардан таралган меҳр».
21.40 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
22.20 «Альманах-ТВ». Тележурнал.
22.50 «Замон».
23.00 «Мусиқий саёҳат».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 «Эсингиздами?...».
00.20 Тунги тароналар.
00.30 — 00.40 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.05 «Мультфейерверк».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Постфактум».
20.05 «Нафис мажлислар». Хотин-қизлар учун кўрсатув.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 АРТ-журнал.
21.15 Оҳанглар ва Эълонлар.
21.55 «Кинонигоҳ».
23.35 — 00.35 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Мушук Леопольднинг автомобили». Мультфильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.35
*
20.35 «Теннис-клуб».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Очиқ дарс». Ўқитувчилар учун дастур.
19.30 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
20.00 Эълонлар.
20.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
21.00 «Солиқ ҳақида сабоқлар».
21.15 «Ўзбекистон — Ватаним маним!»
21.35 «16 эл». Немис тилида шарҳ.
22.05 «Сирдошим».
22.35 Эълонлар.
22.40 «Кулги асло қаритмас».
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!».

ҲАФТАЛИК КЎРСАТУВЛАР

TV 2 сентябрь — 8 сентябрь TV

ЧОРШАНБА, 4

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Кўнгил тароналари». Мусиқий дастур.
8.50 «Баҳодирлар бўтқаси». Мультфильм.
9.00 «Замин фидойилари». Телеочерк.
9.30 Болалар учун. «Ёз таассуротлари».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Меҳр қолур...» Публицистик кўрсатув.
10.35 Янги алифбони ўрганамиз.
11.05 «Ассалом, япон тили!».
11.45 Бир актёр театри. Х. Дўстмуҳаммад. «Ором курси».
12.15 «Ҳаёт синовлари». Телеочерк.
12.40 «Ёнар тоғ хазинаси». Бадиий фильм.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Чамандаги гулларимиз».
18.25 «Сўз сизга». Ёшлар учун кўрсатув.
18.40 «Бу ёруғ оламда Ватан биттадир...».
18.45 «Замон билан ҳамнафас».
19.00 «Оҳанглар оғушида».
19.05 «Сайёрамиз садоси». Публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Зилол». Фольклор-этнографик жамоаларининг телефестивали.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
21.20 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
22.00 «15 дақиқа спорт ҳақида».
22.15 «Автоолам».
22.30 «Морена Клара». Телесериал.
23.15 «Оҳанглар оғушида».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Тунги тароналар.
00.20 — 00.30 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Табиат дунёси».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Дунё бўйлаб...».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Дриблинг».
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.55 — 23.55 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Эльбурс тоғида». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.35
*
20.35 «Эсдалик учун дастхат».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.25 — 22.30 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Ўзбекистон муштарак».
18.50 «Мультикарусель».
19.05 «IV канал эксклюзиви».
19.35 Эълонлар.
19.40 Кинематограф. «Инспектор Фрост». Телесериал.
20.25 «Тошкент оқшомида».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Бу ажиб дунё».
21.20 Эълонлар.
21.25 «Гулшан диёрим».
21.55 «Мафтункор табиат».
22.25 «Юлдузлар жилоси».
22.55 Эълонлар.
23.00 — 23.10 «Хайрли тун!».

ПАЙШАНБА, 5

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 Буюк келажак сари. «Иқтисодиёт чорраҳаларида».
8.55 Футбол майдонларида.
9.15 «Ўзбектелефильм» кўрсатади: «Юртим, сени куйлайман».
9.30 «Фан уфқлари». Тележурнал.
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Пахтани ёнғиндан сақланг».
10.30 Ўзбек тилини ўрганамиз.
11.00 «Маҳалламиз болалари». Телемусобақа.
11.40 «Қизалоқ, фильмда ўйнашни хоҳлайсанми?». Бадиий фильм.
13.00 «Аждодларимиз мероси». Публицистик кўрсатув.
13.30 Эстрада тароналари.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
***
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 «Катта танаффус».
18.30 «2000-йилдан сўнг». Телесериал.
18.50 «Янги авлод танлайди».
19.10 Дилнавоз садолар.
19.20 «Омонлик тилаймиз».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Юзма-юз». Мулоқот.
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.15 «Мутойиба». Пайшанба ҳазиллари.
21.35 «Одобнома».
21.50 Олтин мерос. «Улуғбек юлдузи». Бадиий фильм.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
00.35 Тунги тароналар.
00.45—00.55 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.35 «Тропиканка сири». Телесериал.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Автосалон».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Мак ва Матли». Қизиқарли кўрсатув.
21.25 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.05 «Кинонигоҳ».
23.45—00.40 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Арслонбоб». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.35
*
20.35 «Шоҳсупа сари йўл».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.20 — 22.25 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
19.30 Эълонлар.
19.35 «02» тўлқинида.
19.50 Эълонлар.
19.55 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.45 «Эколот-коктейль».
21.15 «Каталог».
21.40 Эълонлар.
21.45 «Британия кундалиги».
22.15 Эълонлар.
22.20 «Кобра». Телесериал.
23.00—23.10 «Хайрли тун!».

ЖУМА, 6

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 — 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Кекса санъаткорлар». Шокиржон Эргашев.
8.50 «Юзма-юз». Мулоқот.
9.10 Немис тили.
9.40 «Илм ўзликни билмакдир».
10.00 Янгиликлар.
10.05 «Қизиқарли учрашувлар».
10.35 «Сўз». Публицистик кўрсатув.
11.05 «Совун ўғрилари». Бадиий фильм.
12.30 «Маърифат» видеоканали.
14.00 — 14.05 Янгиликлар.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Янгиликлар.
18.10 Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг 5 йиллигига. «Буюк Ипак йўли. Нурота». «Ўзбектелефильм» премьераси.
18.30 «Аудитория».
18.45 Бизнес ҳафта якунлари.
18.55 «Тақдим».
19.05 «Йигит омон бўлса...».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Эртага — шанба».
20.15 Оқшом эртаклари.
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 «Ривоят».
21.30 «Таниш ва номаълум».
22.00 «Репортаж».
22.20 «Морена Клара». Телесериал.
23.00 «Офарин».
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ахборот».
23.55 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
00.35 Бизнес ҳафта якунлари.
00.45 Тунги тароналар.
00.55 — 01.05 «Ватан тимсоллари».

II

18.00 Янгиликлар.
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультфейерверк».
18.30 «Ўйинчоқлар растаси».
18.40 «Бизнес-уик».
19.00 «Сизнинг имконият».
19.10 «Мусиқа, холос».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Хусусийлаштириш: қадам-бақадам».
20.15 «Мусиқа, холос».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Видеогид».
21.20 Мусиқа ва Эълонлар.
22.00 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
22.50 — 23.50 «Спорт қитъаси».

III

17.50 Янгиликлар.
17.55 Эълонлар.
18.00 «Балахнин тўрлари». Телефильм.
*
Россия жамоат телевидениеси
6.30 — 8.00 «Телетонг».
* * *
18.10 — 20.35
*
20.35 «Теннис-клуб».
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Янги қурбон». Телесериал.
22.30 — 22.35 Янгиликлар.

IV

17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Учқун».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Билиб қўйган яхши».
20.00 «Ўтмишсиз келажак йўқ».
20.30 «Мусиқий меҳмонхона».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Коинот».
21.35 «Бу бўстон аро...».
22.05 Эълонлар.
22.10 «Монитор-Осиё».
22.40 Араб эстрадаси.
23.10 Эълонлар.
23.15 — 23.25 «Хайрли тун!».

ШАНБА, 7

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!». Тонгги дам олиш дастури.
8.00 «Ахборот».
*
8.25 Республика газеталарининг шарҳи.
8.35 «Тараннум». Мусиқий дастур.
9.05 А. Фитрат таваллудининг 110 йиллигига. «Кўз ёшларим, қайдасиз?».
«Ёшлик» студияси намойиш этади:
9.35 «Мен ёшликман...».
10.15 «Талаба-96».
10.35 «Экран хандаси».
10.55 «Сирли сандиқ». Телеўйин.
11.35 ЎзТВ хазинасидан. Ўлмас Умарбеков. «Қиёмат қарз». Ҳамза номидаги Ўзбек Давлат академик драма театрининг спектакли.
13.15 — 13.45 «Ёшлар ижоди». Ҳабибулло Шамсиев, Мунира Муҳамедова.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 Болалар учун. «Совға».
18.20 «Олам».
18.35 «Ҳайрат».
18.50 «Сиз севган қўшиқ».
19.05 «Рангин дунё». Бадиий-публицистик кўрсатув.
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Оқшом эртаклари.
20.05 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
20.15 «Оҳанглар оғушида».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
21.00 «Буюк келажак сари».
21.20 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
21.40 «Мусиқа салтанати».
«Тунги ёғду». Дам олиш дастури:
22.00 «Заковат».
22.10 «Мўъжиза».
22.20 «Имкон чўққилари».
22.30 «Эрамиздан миллион йил аввал».

II

9.00 «Мультдаста».
9.15 «Табиат шифохонаси».
9.25 Дилором наволар.
9.35 «Таманно».
9.45 «Йўловчи ва транспорт».
9.50 «Мусиқий майдонча».
10.25 Видео янгиликлари.
10.35 — 12.15 Видео — «О».
* * *
18.00 «Мультдаста».
18.20 «Жозиба».
18.30 Эълонлар.
18.35 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан телесериал (Миср Араб Республикаси).
19.25 Эълонлар.
19.30 «Ахборот» (рус тилида).
19.50 Эълонлар.
19.55 «Компьютер-Осиё».
20.15 «Дубляж».
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ахборот».
20.55 Эълонлар.
«Шанба оқшоми». Дам олиш дастури:
21.00 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
21.25 «Алмисоқдан қолган дўкон».
21.35 Оҳанглар ва Эълонлар.
22.15 — 23.50 Видео — «О».

III

17.45 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
17.55 — 20.35
*
20.35 «Ўзбек цирки». Телефильм.
*
Россия давлат телевидениеси
21.00 — 21.30
*
21.30 Эълонлар.
21.35 «Спрут». Телесериал.
23.05 — 23.20 «Оби-шифо». Телефильм.

IV

10.00 Шанба эртаги.
«Чинор» видеоканали:
11.00 «Замандас».
11.30 «Бизнен мирас».
12.00 «Чинсэн».
12.30 «Тақдирлар».
13.00 «Комедиантлар».
13.10 — 13.20 Адабий театр.
* * *
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Шанба оқшомида».
19.10 Эълонлар.
19.15 «Комедиантлар».
19.25 «Олам ва одам».
19.45 Эълонлар.
19.50 «Санта-Барбара». Телевизион бадиий фильм.
20.40 Хайрли тун, кичкинтойлар!.
20.45 Эълонлар.
20.50 «Шоу давом этади». Фредди Меркурий.
21.20 «5 дақиқа ўзим учун...».
21.25 «Спорт-дайджест».
21.55 «Эллада».
22.25 Кинонинг олтин асри. Ален Делон, Лу де Фюнес, Фернандель Шарль Азнавур «Шайтон ва 10 насиҳат» фильмида.
00.05 Эълонлар.
00.10 — 00.20 «Хайрли тун!»

ЯКШАНБА, 8

I

6.30 «Ассалом, Ўзбекистон!» Тонгги дам олиш дастури.
8.00— 8.25 «Ахборот».
*
8.25 «Камалак». Болалар учун кинодастур.
10.00 «Ватанимга хизмат қиламан».
11.00 «Хоразм наволари».
11.30 «Цирк! Цирк! Цирк!»
12.00 М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 7-қўй.
12.40 «Ташриф». Дам олиш дастури.
13.10 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
13.30 «Ғаройиб ҳодиса». Бадиий фильм.
14.35 — 15.35 «Нурли келажак». Видеоканал.
* * *
17.55 Кўрсатувлар тартиби.
18.00 «LEGO» сайёраси».
18.15 «Виждон». Телесериал.
19.00 «Келгуси ҳафтада».
19.15 «Оҳанглар оғушида».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Бир ўлка-ки...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 «Буюк келажак сари».
21.25 Илҳом сатрлари.
21.30 «Бу мунис лаҳзалар».
21.50 «Шахс ва баҳс».
22.15 ЎзТВ экранида премьера. М. Бобоев. «Кўнгил кўчалари». Видеофильм. 8-қўй.
22.55 Футбол олами.
23.25 Эълонлар.
23.30 «Ҳафтанома».
24.00 Теннис бўйича Ўзбекистон Республикаси Президенти кубоги халқаро турнири.
00.45 Тунги тароналар.
00.55 — 01.05 «Ватан тимсоллари».

II

9.00 «Мультдаста».
9.20 «Жозиба».
9.35 «Компьютер-Осиё».
9.55 «Дубляж».
10.05 «Зиндаги ёхуд муҳаббат».
10.30 «Алмисоқдан қолган дўкон».
10.40 — 12.20 Видео — «О».
* * *
18.00 «Даракчи».
18.10 Эълонлар.
18.15 «Мультдаста».
18.40 «Табиат шифохонаси».
18.50 Дилором наволар.
19.00 «Таманно».
19.10 «Дармон».
19.20 «Транспорт ва йўловчи».
19.25 Эълонлар.
19.30 «Панорама» (рус тилида).
19.55 Эълонлар.
20.00 «Сиздан ишорат...»
20.25 Эълонлар.
20.30 «Ҳафтанома».
21.00 Эълонлар.
21.05 Видео янгиликлари.
21.30 «Норизо ва ношукурлар» туркумидан телесериал.
22.20 «Даракчи».
22.30 Оҳанглар ва Эълонлар.
23.00 — 00.40 Видео — «О».

III

17.05 Дастурнинг очилиши. Эълонлар.
*
Россия жамоат телевидениеси
17.15 — 21.40
*
21.40 Эълонлар.
21.45 «Спрут». Телесериал.
22.45 — 23.10 «Панорама».

IV

9.00 «Эй! Тонгингиз хайрли бўлсин!».
9.30 «Ўзбекистон янгиликлари» (инглиз тилида).
9.40 Эълонлар.
9.45 «Эртакларнинг бу сеҳрли олами».
11.15 «Дарвоқе». Дам олиш дастури.
11.45 «Парле ву франсэ?».
12.15 «Дурдаршан» телекомпаниясининг кўрсатувлари.
12.45 «Ўқувчи шифокорлар». Телесериал.
13.35 «Биз билан бирга куйланг».
14.15 «Иштирок этувчилар».
14.45 Киносалон. Чарли Шин Оливер Стоуннинг «Взвод» фильмида.
16.55 Эълонлар.
17.00 «Истамбул ҳикояси».
*
17.10 — 18.45 Туркия телевидениеси.
*
18.45 «Мультикарусель».
19.00 «Телеташриф».
19.10 «TB IV да етти кун».
19.30 Эълонлар.
19.35 «Кинопрофи». Жаҳон кинематографияси янгиликлари.
20.05 Киносалон. Энтони Холкинс ва Джуди Фостер «Қўзичоқлар сукути» фильмида.
22.15 «Туризм-ревю».
22.45 «Мусиқий Олимп». Майкл Жексон.
23.35 — 23.45 «Хайрли тун!».

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР

ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР ◆ ТИЖОРАТ ХАБАРЛАРИ ВА ЭЪЛОНЛАР ◆

ЧИЛОНЗОР ДЕНТАЛ СЕРВИС

Тиш муаммолари билан исталган вақтингизда мурожаат қилишингиз мумкин.

Манзил: Тошкент шаҳри, Муқимий кўчаси,12.
Мўлжал: метронинг ҲАМЗА бекати.
Телефонлар: **783-710, 783-900, 783-153.**

ТАШКИЛОТ

МАЗ автомобили ва «Алтай» Т4 трактори учун гильза поршенли термаларни сотади.

Тўлов усули: пул ўтказиш йўли билан ва векселлар билан.

Телефонлар: 35-18-32, 35-16-71.

ПОЙТАХТНИНГ ҚАДРЛИ АҲОЛИСИ ВА МЕҲМОНЛАРИ

Ўзбек-қозоқ «АПЕКС» корхонаси Сизларни Ўзбекистон Республикаси Мустақиллигининг беш йиллиги билан самимий муборакбод этади, Сизларга бахт-саодат ва омадлар ёр бўлишини тилайди.

Янги савдо мавсумини бошлаётганлигимизни Сизларга билдираётганлигимиздан мамнунмиз.

Боғланиш телефонлари: 29-43-19, пейдж (088) 1238.

Тансиқбоев-2 даҳасидаги 10-уй. 88-хона сотилади. Уй 2 хонали, барча қулайликлари бор.

Телефонлар: 29-74-69, 29-71-60. Соат 19 дан кейин телефон қилинг. Кундузи уйни келиб кўриш мумкин.

4,5 сотихли, 4 хонали, айвонли, барча қулайликларга эга (телефон, автомашина кирадиган жойли) Кўкча теграсидаги планли уйни унча қиммат бўлмаган нархда

СОТАМАН

Мўлжал: «Рус тили ва адабиёти институти»
Телефон: 75-16-88.

МУЛКЧИЛИК ШАКЛЛАРИДАН ҚАТЪИ НАЗАР БАРЧА КОРХОНА ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ВА БОШ БУХГАЛТЕРЛАРИГА

Тошкент шаҳар Давлат солиқ бошқармаси Ўзбекистон Республикасининг 1995 йил 22 декабрдаги «Муддатида тўланмаган солиқ ва бошқа мажбурий тўловларни ундириб олиш тўғрисида»ги қонунига биноан солиқ идораларига солиштирув далолатномаси бўлган тақдирда ундирувни дебиторлардан боқимандачига тегишли суммага қаратиш ҳуқуқи берилганини маълум қилади.

Шунга кўра, бюджетдан қарзи бўлган барча хўжалик субъектлари дебиторлар билан солиштирув далолатномасини ўзлари қайд этилган солиқ инспекцияларига зудлик билан тақдим этишлари лозим. Солиштирув далолатномаси албатта раҳбар ва бош бухгалтер томонидан имзоланган ҳамда гербли муҳр билан тасдиқланмоғи шарт.

2505-автожамланма жамоаси автожамланма бошлиғи Назирилла Нуруллаевич Исматуллаевга онаси

МАТЛУБА аянинг

вафот этганлиги муносабати билан чуқур ҳамдардлик билдиради.

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ
TOSHKENT OQSHOMI

Муассис: ТОШКЕНТ ШАҲАР ҲОКИМЛИГИ

Манзилимиз: 700000, Тошкент шаҳри, Матбуотчилар кўчаси, 32

Телефонлар: хатлар — 33-29-70; эълонлар: 33-08-74. факс: (3712) 33-08-74

Душанба, чоршанба ва жума кунлари чиқади. Нашр кўрсаткичи 64690

Нашрни етказиб бериш масалалари бўйича турар жойлардаги почта бўлимларига ёки «Тошкент почтаси»га 33-74-05 телефонига мурожаат қилишингиз мумкин.

Рўйхатдан ўтиш тартиби: №10. ◆ Буюртма Б-0432. ◆ Ҳажми — 2 босма табоқ офсет усулида босилади. ◆ Қоғоз бичими А-2 «Шарқ» нашриёт матбаа-концерни босмахонаси. ◆ Корхона манзили: «Буюк Турон» кўчаси, 41-уй. ◆ Босмага топшириш вақти 11.30. ◆ Босишга топширилди: 11.30. 5.715 нусхада босилди. 1 2 3 4 5 6.